

Edebiyat, Kültür ve Sanat Dergisi

BUCAK

Ucu, nacağı ve ocağı olan dergi

2. Sayı 2018



Bedirhan Çağrı Çolak



Künye

Yenidođu Okulları Öğrenci Dergisi

Sayı 2

Edebiyat, kültür, sanat dergisi

Yayın Yönetmeni

Muhammed Bera Başpınar

Editör

Yusuf Ameen Ghelem

Yayın Danışmanları

Münire Handan Kaya

Nefise Kübra Okan

Yayın Kurulu

Muhammed Bera Başpınar

Yusuf Ameen Ghelem

Emir Taha Özer

Bedirhan Çağrı Çolak

Ön kapak

Bedirhan Çağrı Çolak

Arka kapak

Ayşenur Bulut

Uygulama Tasarımı

Büşra Karalı

Adres

Örnek Mah. Cahar Dudayev Cad.

Ferah Feza Sok. No:9, Ataşehir / İst.

Tel: (0216) 474 10 75

e-mail

bucak@yenidoguokullari.com

yenidoguokullari.com



|bucakdergi



|bucakdergi



Editörden;

Ne olursa olsun köşe bucak kaçmayacak olanların dergisi ile karşınızdayız. 2017’de Maruzat ismi ve “bir Maruzatımız var” sloganıyla dergimizi bir dertleşme zemini olarak tanımlamıştık. Bu yıl ise bir isim değişikliğine gittik ve Maruzat isminden vazgeçmek her ne kadar zor geldiyse de Bucak üzerine karar kıldık. “Ucu, nacağı ve ocağı olan dergi” şeklinde bir üçlemeyle de adımızı çerçevelettik.

Bucağın eski Türkçedeki karşılığı nahiyeymiş. Nahije de ne köy ya da kasaba kadar küçük ne de şehir kadar büyük yani megapol olmayan yerler için kullanılmış. Tabi artık kullanılmıyor. Biz de bu devirde zihni nahije gibi arada kalmış, henüz bir megapolün çirkin kaderini paylaşmamış insanlar olarak bu varlığımızı sanırım sloganımızda yer alan üçlemeyle borçluyuz.

“Kendi sınırlarını kendin çiz!” veya “Sınırlarını aş!” gibi sloganların billboardlardan silinmediği bir dünyada hakikatin aslında somut, takip etmemiz gereken yolun zaten çizili olduğunu,

güneşin altında yeni bir hakikat olmadığını unutmamamız gerekir. Bundan mütevellit hiçbir şeyin uçsuz bucaksız olmadığını, ucumuzun ve bucağımızın bizden öncekiler tarafından işaret edildiğini bilen bir dergi olarak varlığımızı sürdürmek istedik.

Kavganın göbeğidir bizim yerimiz; niçin sorusuna cevapla kavga etmemiz, yerimizi kavganın göbeği olarak tanımlamamız bizim nacağımız olsa gerek. Hasılı, tüten en son ocağın içinde yer alma gayemiz bizi; ucu, nacağı ve ocağı olan bir dergi tasavvuruna götürüyor.

Bu sayımızda çıkan denemeler, biyografiler, şiirler ve hikayeler ile nerede, niçin ve nasıl durduğumuzu anlatmaya çalıştık. İlk ürünleriyle katılan isimler mevcut, yeni yazarlarımızın bizim için yeri de ayrı. Kaygan zeminde dik durma çabamız ikinci sayımızla yeniden vücut buluyor hem de yepyeni, taze bir heyecanla.

Çünkü edebiyat her daim diri kalmalıdır...



4

Furkan **ÖZDEMİR**

Sonsuz Olasılıktan Biri

M. Bera **BAŞPINAR**

*Hapsedilmiş Dünyalar;
Kavramlar*

5

7

Nefise Kübra **OKAN**

*BİR PORTRE BİR KELİME
BEKİR SİDKİ SEZGİN-
MUSİKİŞİNAS*

9

Yusuf Ameen **Ghelem**

Taşsız Ebabiller

10

Emir Taha **ÖZER**

MEHMED AKİFİ ANLAMAK

13

Muhammed Salih **AKGÜMÜŞ**

Van Notları



16

Büşra **ÖZDEMİR**

*LEYLA'NIN
RENGİ*

19

Bedirhan Çağrı **ÇOLAK**

*Biraz Metallica,
Biraz Muhabbet*



22

Emir Taha **ÖZER**

*Metroda
iki adam*

24

M. Burak **AKGÜMÜŞ**

NOKTA-İ NAZAR



Sonsuz Olasılıktan Biri

*Burnu iyi koklar şairin
Bu yüzden uzaktır kan kokan kahve dükkanlarından
Uzay ve zaman arasında kaybolduğu an
Pusulası şiiridir
Metafizik kokan pusula sıratı müstakimde sabittir
Yalnız Allah'a yönelir
Bana olmak istediğim adamı hatırlatır şiir
Yine de sana mütemadiyen yer veririm
Sen sokaklarından kendime yürüdüğüm kadın
Katından indiği Allah'ın ne sırlarına hamallık eder gözlerin
Ne şaşırtıcıdır sonsuzluğu güzelliğın
Şu ölümlü dünyada
Gök ve sen şaşırtırsın beni şu ölümlü dünyada
Toprak ve ölüm ezelden beri şaşırtır
Şaşkınlığımı binler kez yankılayarak yaşayan dağlarım vardır
Güzele meftun, çiçeklerinin göğ ve ölüme eş açtığı dağlar
Ve senden sebep bütün dağ çiçekleri
Senden sebep bütün dağ çiçekleri bilir
Rabbim Cemildir
Ölümün topraktan
Senin göğün yüzünden yapıldığın
Gerçekten de gerçektir*



Hapsedilmiş Dünyalar; *Kavramlar*

Düşüncelerimizin bu kadar fazla kavramlara boğulmasını nasıl adlandırırız her şeyi kavramlara sıkıştırmak neden?

Türümüz gereğince şeyleri şeylikten kurtarmak ve isimlendirmek fitratımızın getirdiği bir sorumluluk haline gelmiş, bu varoluşumuzun belli başlı sorumluluklarından

biri herhalde. İlgüdüsel bir davranış.

Kavram üzerine yazılan kitaplar, yapılan söyleşiler, tartışmalar hatta ve hatta savaşlar mevcut. Yıllar geçtikçe asırlar atlandıkça kavramların kat kat arttığı evrenizmizde her bir kavramın insanoğlu için ortaya çıktığını ve

insanoğlunun kendi kendini ya astığı ya da kurtardığı bir düşünce karışıklığından ortaya dökülen soyut ama bir o kadar da somut sözcükler bütünü diyebiliriz. Sözcükler dil ile bütünleşerek somutlaşır. Somutlaşma evresinden önce o sözcük soyut bir şekilde idea olarak vardır. Yani kavramlar biz

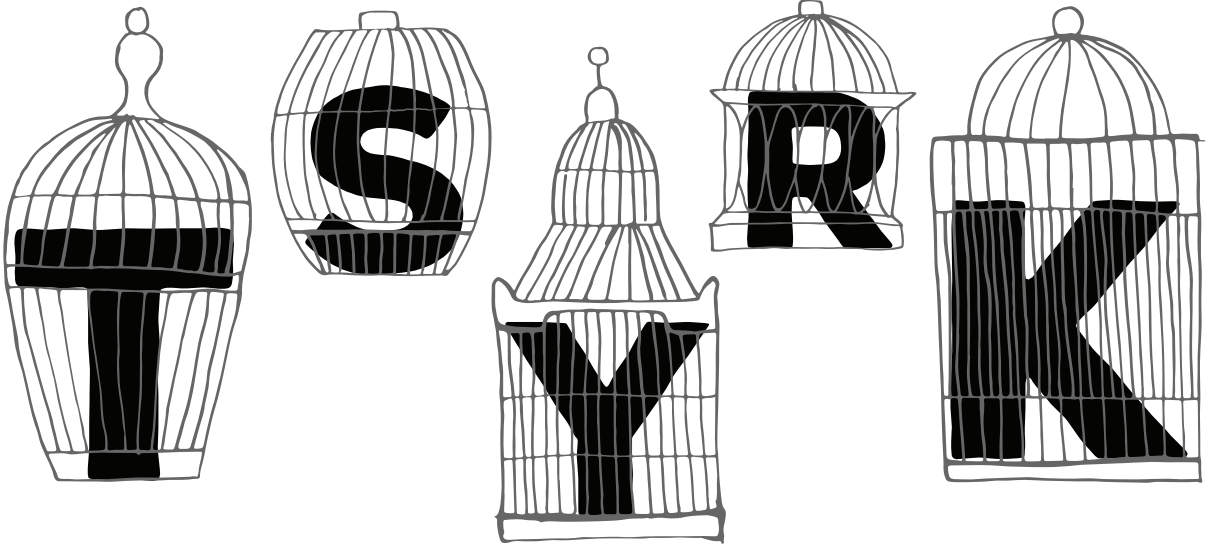
onları belli bir kalıba koymadan ya da çerçevelettirmeden önce düşünce olarak başıboş dolaşır. Çerçvelenen kavramlara başka çerçeveden bakan bir insanın o kavrama yeni bir anlam yüklemesi o kelimenin patlamasına yol açar. Yani kavramlar eskiyebildiği gibi yenilenebilir de.

Kavramlar her toplumda farklı kültürlerle harmanlanmış bir şekilde vardır ve bu kültür farklılıkları sosyal hayattan politikaya politikadan kanunlara kadar birçok konuda etkisini göstermiştir. Peki kavramı toplumlar arası bir köprü mü yoksa yıkım aracı

olarak mı algılayacağız? Bu soruya verilen belli başlı bir cevap yoktur çünkü kavramlar tıpkı yeni çıkan telefonlar gibidir. Demek istediğim belirli aralıklarla belirli zaman dilimleri içerside popüleriteleri vardır. Dünyada popüleritenin örneklerine baktığımız da kimi zaman sorun kimi zaman çözüm şeklinde belirir. Toplumlar arasında köprü veya yıkım aracı olarak görünüm buna da bağlıdır. Popülerite sadece bir eşya olarak değil insan ve olaylar olarak düşünmeliyiz. Böylelikle kavramların yaşantıdaki yerini anlayabiliriz.

Her ağızdan çıkan kelimeler belli başlı sınıflandırmalar ve kurallar üzerinden bütünlük oluşturur. Bu kurallarla birlikte aklımızdan geçen(bize ait düşüncelerimiz) bize dayatılan ve varlığı bize bağlı olmayan gerçeklikler vardır. Kavramların bize bağlılığının yanı sıra gerçeklik kavramına ithafen bizden bağımsızlığından da söz edebiliriz. Bu bağımsızlık söz konusu kavramın henüz oluşturulmamasından kaynaklanır. Oluşturma da insanın aklı ile olur.

İşte bu bütün kalıplaştırmalar kavramlara tasma takmak ile olur.



BİR PORTRE BİR KELİME

BEKİR SIDKI SEZGİN- MUSİKİŞİNAS

Sizinle 1936 yılına gidelim mi? Anne babalarımızın dahi henüz doğmadığı tarihlere hatta belki dedelerimizin henüz doğduğu o tarihe bir yolculuğa başlayalım. Şimdi birlikte bir aile tahayyül edeceğiz. Bu ailede Baba hafız; dolayısıyla Kur'an ahengine sahip, anne ud çalıyor yani udî, anneanne ise musiki öğretmeni.

İşte Bekir Sıdkı Şehremini'de böyle bir ailenin avuçlarına doğdu, o avuçlar yetiştirdi geleceğin müzik üstadı olacak Bekir Sıdkı'yı.

3 yaşına kadar anne babasının dizinin dibinde olan Bekir Sıdkı'nın bu yaşta en sevdiği şey babası ile kahvehaneye gitmek ve burada gramofonun dibindeki iskemleye oturup çalan plakları sıkılmadan saatlerce dinlemektir. İleride "benim babam sebab-i hayatım, hocam, veli nimetim, her şeyim olmuştur" diye söz edeceği babası, onun ahenge ve seslere olan istidadını fark etti ve kendi bildiği kaidelerle ona önce sureleri sonra **dinî mûsikîyi** öğretti. Çünkü kendisi de hafızdı ve sözlerin, kitapların en ahenklisi olan Kur'an-ı Kerîm'i bütün kaideleriyle ve güzellikleriyle biliyordu. Oğlunu da bu minvalde yetiştirdi.

Yalnızca babasından değil annesinin de ahenk tecrübesinin faydasını gördü. Udî olan annesinden şarkılar öğrenen Bekir Sıdkı bir taraftan da anneanesi ile **meşk** etmeye, yani **karşılıklı müzik çalışmaya** başladı. Çocukluğunda ahenge dair birçok kanaldan böylece beslenmiş oldu.

Onun çocukluğunda bütün eğlencesi musikiden ibaretti. Bu ortamın içine doğdu ve burada yetişti. İlkokula başladığında dini musikide, Kuran okumakta ve şarkı söylemekte yani

ahenge dair tüm alanlarda mahir hale gelmişti. Bütün **makamları** tanıyordu. İlkokuldan sonra İstanbul Pertev'iyile Lisesine devam etti. Bu yıllarda konservatuvarın açtığı imtihana girdi. İmtihana girmeden önce Tamburi Ali Bey'den bir saz semaisi hazırladı ve sınavda bunu icra etti. Böyle bir eseri icra ediyor olması bütün hocaları şaşırttı. Hocalarına göre bu delikanlı hiç de diğer öğrenciler gibi değildi. Ardından Hacı Arif Bey'den de bir eser okuyunca jürideki hocaları mest oldu. Bu öğrencinin yetkinliğini anlayıp bir de farklı formda bir eser dinlemek istediler. Bekir Sıtkı Sezgin bunun üzerine **Suzinak** şarkısı olan *Sultanısın Ey Rûh-i Revan* adlı şarkıyı okudu ve jürideki hocalardan biri bu öğrencinin yetkinliği karşısında ağlamaya başladı. İşte böyle bir sınav sürecinden sonra 238 kişinin arasından 1. Seçildi. Nazariyat dersleri aldı, 1963 yılında tanbur çalmaya başladı ve koro şefliği yaptı.

Bekir Sıtkı Sezgin'in öyle etkileyici bir müzik üslûbu vardır ki mûsikîyi hiç anlayamayan kimseler dahi Bekir Bey'i hayranlıkla dinler. Müzikte bu yetkinliğini "Bütün gecelerimi sabahla birleştirdim." ifadeleriyle açıklar. Çocukluğunda tohumları atılan bu yetişme tarzı onun çalışma disiplini ile -ki buna sanat disiplini denecektir- birleşip kültürümüzün en yetkin musikîşinasını yetiştirmiştir. Ona göre "Türk musikisi kitaptan öğrenilmez. Fem-i muhsinden alınır. Yani ağızdan öğrenilir. Bu da usta-çırak münasebeti ile yürür."

Türk mûsikîsi makam, **nazariyat** ve **usûl** bilgilerinin yanında aslında edebi bilgidir. Veznin bestesiyle olan uyumdur. Edebiyat musikiden ayrı düşünülemez. Burada edebînin kökünün



edeb olduğu unutulmamalıdır. Bekir Sıdkı Sezgin sanatın temelinde edeb olmasının şuuru ile sanatını ortaya koyar. Klasik Türk musikisinin temel taşı olan insanlara bakın. Hepsi tasavvuf ehli insanlardır. Dini alt yapısı olan insanlardır. Dünyanın her yerindeki musikinin temelinde de zaten dini musiki yatar. Batı da bunu kiliseden alır.

Musikinin bizim kültür tarihimizde önemli bir köprü olma işlevi vardır ve bu işlevini halen sürdürmektedir. Müzik genetik bir hadisedir. Sesler, insanların geçmişi ile vasıta kurabileceği bir araçtır. Bunu koparmaya çalışıp yok ederseniz yok olursunuz. Bizde ise toplumun hafızasından alınmış bir musiki dünyasıdır. İşte Bekir Sıdkı Sezgin hem hoca olması hasebiyle hem yakın dönemde bir **icrâci** olması hasebiyle bu yaranın merhemidir. Onun icrasında bizim bütün kültürümüzün meyveleri vardır. Bu bir Süleymaniye Camiidir, nefis bir ebrudur. Bu bir hat, minyatürdür. Onu dinlemek sanki Topkapı Sarayının hazine odasını gezmek gibidir. Ses uyumundaki ahengi ve renk uyumunu hissedersiniz. Bunu müzikle ilgilenen de ilgilenmeyen de anlayabilir. Eserlerini nasıl okuduğunu ifade ederken kurduğu şu cümleler

meseleyi özetlemesi bakımından önemlidir;

“Bir yaprağın kıpırdanışında, bir tenin ihtizâsında eğer siz musikinin sesini duymuyorsanız okuduğum eserlerden bir şey duyamazsınız. Ben bunları duyarak, o aleme geçerek okuyorum” der. Burada müziği başka bir alem olarak görür. O aleme geçişin vasıtası etrafımızdaki her eşyada vardır. Bu bazen bir yaprak sesi, bazen ufak bir kıpırtı olabilir. Hatta insan kendini dinlese dahi bu ahengi kendinde bulacaktır. İnsanın nefes alışverişinin dahi bir ritme tabi olması, kalp atışlarının belki müzikteki bir vuruş kuralına göre olması bizi **insanın tabiatının sanat üzerine kurulduğunu** gösterir. Bu tabiatın sanattaki karşılığı musikidir. Bekir Sıdkı Sezgin de musikisini tabiatla mevcut bir ilim olarak icra ettiği böylesine başarılı bulunur.

“Sonbaharın bizi daldırdığı dünya geçici” diyerek zaten beşerin dünyaya göçmek için geldiğini ifade eden Bekir Sıdkı Sezgin 10 Eylül 1996’da terk-i dünya eyledi. Bize kalan ise eserlerini dinlerken onu dua ile yâd etmek oldu.

“Ölüm diye bir şey yoktur ki, devamlı yaşamak vardır.”

Taşsız Ebabiller

*baş başa uyuduğumuz geceler artık sona ermiştir
uyandığım vakit ellerim gözlüklerimi aramaktan vazgeçmiyor
tatlı bir karanlıksın gözlüklerimi takana kadar
perdeleri açmam
açılması yarıyor uykusuzluğumun tatlı hissini
çok numaralı gözlüklerim üzülür
gözlerim gözlüklerimden utanır*

*taşsız ebabiller hâlâ üzerimizde turlar
saçı dağınık çocuklar yine başları eğik ayrılır evden
ebabillerin uçuştığı yerde çocuklar gezer mi
yarım ayırık perdelerle numaralı gözlükler
baştan yaratır gerçekliği
taşsız ebabiller gerçek
çocuklar zulüm
zulüm gerçektir
gerçek hakikaten aldatıcı*

*gündüz uyulup gece kalkılır mı
senin gündüzün bana haramdır
haramdır bana gözlerin ve lokman
bundan gecelerimiz ayrı
bundan eline taş alacak cesareti olmayanlar
göğün üzerinde
yerin dibindedir*

*senin perden sergiler uyandığında gördüklerimi
senin perden oynatır lanetli tiyatroları
senin perden gerçek
gerçek hakikatten aldatıcıdır*

MEHMED AKİFİ ANLAMAK



İstiklal şairini tanır mısın?

Tanımam mı? Akif

Mehmed Akif'i tanır mısın?

Tanımam mı? İstiklal şairi

Milletimizin her ferdi için bu muhabbet aynı olmasa bile çoğunluğumuzun üstünde bu eksiklik var. Memleketin en çok nüfusuna sahip Beyoğlu semtinde insanları çevirip Akif'i veya İstiklal Marşı'nı sorduğunda verecekleri cevap yukarıda verdiğim diyalogu maalesef aşmıyor. Bunun sorumluluğunu üzerimizde hissetmeli ve bunun için hareket etmeliyiz. Tanzimat dönemi sonrası milletimizin

üzerinde olan buhranlı dönemin hala devam ettiği ve bu buhranı ortadan kaldırmak için mücadelemizi her daim sürdüreceğiz. Umarım yazının sonuna kadar paylaştığım fikrin sadece bir dava adamını tanımak üzerine olmadığı anlaşılır. Yazıyı yazdığım için heyecanımı da sizinle paylaşmak isterim. Sonuçta milli şair Mehmet Akif'i anlatmaya çalışacağım.

MEHMED AKİF KİMDİR?

Mehmed Akif, 20 Aralık 1873 yılında İstanbul'da doğmuştur.

Babası Tahir Efendi, Fatih medresesinde hocalık yapmış değerli bir zattır. Akif'e ilk Arapça ve din eğitimi babası verdi. Üniversite eğitimini Halkalı Baytar Mektebinde birincilikle tamamladı. Üniversitede kompozisyon ve edebiyat dersleri vermek üzere görevlendirilmiştir. İkinci Meşrutiyet ilan edildikten sonra halkı uyandırmak ve İslam birliğini sağlamak üzere *Sırat-ı Müstakim* gibi dergilerde, din ve edebiyat üzerine makaleler yazdı. Birinci Dünya Savaşı sırasında Almanya'ya gitti. Bu savaştan yenik çıkmamız üzerine İslam birliği ülküsünün gerçekleşemeyeceğini anladı. Anadolu'ya geçerek Bolu'dan Ankara'ya kadar camilerde halka vaazlar verdi, Milli Mücadele'yi destekledi. Bunu desteklemesi Hikmet Sami Türk'e göre "gençliğinde İslam dininin Osmanlı İmparatorluğu'nun birliğini koruyacağına inandığı" içindi. İmparatorluğun parçalanmaktan kurtulamaması üzerine ise, bu tezinden vazgeçti. Hikmet Sami Türk, buna da şu yorumu getirdi: "Akif, Birinci Dünya Savaşı yenilgisini ve Arap dünyasında karşılaştığı tepkileri gördükten sonra, İslam birliğinin gerçekleşemeyeceği anlamıştır."

Burdur milletvekilliğini yaptığı sırada İstiklâl Marşı yazma isteğini para ödülü sebebiyle kabul etmedi. Daha sonra arkadaşlarının istekleri ve etkili bir İstiklâl Marşı bulunamaması üzerine yazdı ve Akif'in İstiklâl Marşı kabul edildi.

Şapka Kanunu çıkınca Mısır'a gitti. Onun şapka giymemek için gittiği konuşuldu. Hikmet Sami Türk, buna şu yorumu getirdi: "Akif'in Kurtuluş

Savaşı'nda duyduğu heyecanı, Cumhuriyet'in ilanı ile başlayan yeni süreç içerisinde duymadığı açıktır."

Mehmed Akif, Osmanlı devletinin yıkılış sürecinde ülkenin kurtuluşu için çıkış yolu arayan, gerçek manada çıkış yolu arayan nadide Türk şairlerinden biridir. O, aynı zamanda Batı'nın bazı değer yargılarına reddiyesi olan bir anlayışı benimseyenlerin içinde de yer almıştır.

Akif, İttihat Terakki iktidarından sonra yoğun olarak yayımlaya başladığı şiirleri, İslam dünyasından çeşitli fikir adamlarından yaptığı çevirileri ve kendi yazılarıyla İslami hassasiyeti en yoğun işleyen Türk şairlerinden olmuştur.

II. Meşrutiyet döneminde İslamcılığın ideolojik olmayan yönü ile savunucusu olan Mehmet Akif'teki bu fikri değişim Birinci Dünya Savaşı ve Milli Mücadele sürecinde, aydınlarımızda hakim olan Türkçülük fikrinin bazı temel yaklaşımlarını benimser bir görüntü çizmektedir.

İstiklâl Marşı'nın muhtevasına baktığımızda "Müslüman Türk" anlayışı olarak değerlendirilecek zihniyetin tezahürü hemen göze çarpmaktadır. Tekrar ifade etmek gerekirse bu anlayışla onun ümmet fikrinden vazgeçtiği ya da bu onun fikri geri plana ittiği anlamına gelmemelidir.

Mehmet Akif'in başyazarı olduğu *Sırat-ı Müstakim* dergisinin hakim görüşü İslamcılık olmakla beraber "Müslüman Türk" anlayışının desteklenmesi sayılabilecek bir tarzda Türk dünyası ile ilgilenmiştir. Zaten o dönemde İslamcılık demek bir nevi "Müslüman Türk" anlayışını savunmak demektir.

Mehmed Akif'in "millet" anlayışını tam olarak anlamak için "Hatıralar" adlı kitabındaki şiirlere bakmak gerekir. Hatıraların ilk manzumesi olan, Bakara suresinin 286. ayetinin yorumunu yapmak için yazılan şiirde Akif, milletimizin yüzyıllar boyunca İslam'ın bayraktarlığını yaptığını ifade ederek bu milletin Allah'ın "Bir emrine ecdadı da ahfadı da kurban" olduğu halde bugün felaketten felakete sürüklenmesinden duyduğu acıyı anlatır. Ayrıca Balkan Harbi için "Balkan'daki yangın daha kül bağlamamışken" mısraıyla halkın karşı karşıya kaldığı acıyı anlatmıştır. Ayrıca Balkan Harbi için "Balkanda ki yangın daha kül bağlamamışken" mısrasıyla halkın karşı karşıya kaldığı acıyı anlatmıştır.

Peyami Safa'nın görüşleri:

Akif ne milliyetçi ne de İslamcı bir şairdir. Bu iki kelime kapalı sistemler ifade eder. Akif'i herhangi bir sistemin içerisine sokuşturmak mümkün değildir. Sadece bir millet ve ümmet camiası içinde tercümanı olduğu temayüller itibarıyla ona hem milli hem de İslamcı şair dendi.

Sabiha Zekeriya görüşleri:

Akif hem milli hem de İslamcı bir şairdir. Şiirlerinde milli evsaf olduğu gibi, İslamiyete, dine, saltanat hâkimiyetine karşı duyduğu iştisak gayrete barizdir.

Ahmet Hamdi Tanpınar görüşleri:

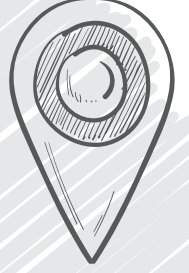
İslamcı bir şairdir. İslamiyet in etrafında diğer toplayıcı saikleri unutmak suretiyle bir birleşme vücuda getirmek ister. Akif aynı zamanda bir halk şairidir.

Akif her insana göre farklı bir şairdi. Onu okuyanlar Akif hakkında, Akif bunu söylemek istemiş diye bu olayı değiştirebilirler. Her ne kadar yanlış bir şey de olsa bunu yapanlar var. Özellikle Akif üzerinden prim yaparak Akif'i kendi farklı düşüncesine araç edenler bile var. Bizim üzerimize düşen, Akif'in zamanında ne için mücadele ettiğini bilmek ve fikirlerini korumak olacaktır.



VAN

Notlarından



Bu yaz Van'daydım. Bu yazıyı memleketini 16 yaşında tanıyan birinin gözlemleri mahiyetinde düşünebilirsiniz. Turist gibi ama değil de. Başlayalım o zaman adından başka hiçbir şeyini bilmeden, tek başıma çıktığım Van gezimi anlatmaya.

İstanbul'dan yaklaşık 1.700 km uçup Van'a gittim. 06:20 uçağıyla memleketine varan benim için gün, muhteşem kahvaltı deneyimi ile ilk saatlerde başlamıştı. Enfes bir kahvaltıdan sonra gecedeki beri yollarda olan benim için biraz dinlenme vakti gelmişti. İki saat sonra uyandım ve yemek hazırlanmıştı. İki saat önce dünyanın en güzel kahvaltısını yapan ben zorla yemeğe oturtuldum. Her gün mü böyle oldu? Evet her gün böyle oldu. Her gün, gün boyu

yemek servisi, yemek aralarında bahçeden toplanıp sunulan meyveler ve bitmek bilmeyen çay servisleri... Misafirperverlik ve samimiyet son derece hâkim güzel Anadolu insanında. Öyle ki bu benzersiz samimiyet, içtenlik dolu hizmet ve ağırlama karşısında utanıyorsunuz doğrusu.

Van denince her halde sizin aklınıza da ilk olarak meşhur Van Gölü gelmiştir. Bence de orası gelmeli. Çünkü orası gerçekten devasa bir göl. Hep duyardım Van'a gelmiş insanlardan oranın büyüklüğünü ama bu kadarını da beklemiyordum doğrusu. Uçakla kaç metre yukarıdan bakıyorsun yine de bir ucu görünüyor diğer ucu görünmüyor. Ben de altımdaki koca su kütesinin Van gölü olduğunu pilotun iniş duyurusuyla öğrendim. Ayrıca şunu da

söyleyeyim; Van'da göl kelimesini kullanmazlar. Orası "Van Denizi"dir. Göle hayranlıkla bakarak indim Van Ferit Melen Havaalanına. Evet artık memleketime ayak basmıştım. Van Gölü eşliğinde Altıntepe'ye doğru yola çıktım. Göl, gezi boyunca yanımdan hiç ayrılmadı sanki. Büyüklüğüyle, genişliğiyle nereye gitsem yanımdaydı. Tek güzelliği üzerindeki Van yazısı olan Tuşba Köprüsü'nün altından geçerek

Geçmiş olan çok eski bir kilisedir. Çıkmak zor ama çıkınca da güzel bir Van manzarasına şahit olacaksınız. Yola devam ettim ve Topuzarpa (Anguzek) köyüne geldim. Burası merkeze biraz daha uzak bir köydür. Muhteşem bir manzaraya sahipti bu eski köy. Biraz da buraları gezdim.

Muradiye'de de birkaç gün kaldıktan sonra Erciş'e geçtim. Van gölü manzaralı güzel bir



Fotoğraf : **Salih Akgümüş**

Muradiye'ye doğru devam ettim. Muradiye'nin Balaklı (Komis) köyüne geldim. Ağustos sonunda olmamıza rağmen yemyeşil güzelliklerle dolu bir köydü. Muradiye'ye kadar gelmişken Muradiye şelalesine uğramamak olmazdı tabii.

Yine Van yine güzellik... Tarif edemem o görüntüyü. Bir gün yolunuz düşerse o doğa harikası'nın ve muhteşem su gösterisinin karşısında bir kahve için derim. Bir ekleme yapayım; ben çıkamadım ama eğer buraya gelerseniz Saint Stefanos kilisesine de uğrayın.

evde konakladım. Erciş'i de güzelce gezip tekrar Muradiye üzerinden geçerek Van'ın merkezine doğru geldim.

İstanbul'da İstiklal ne ise burada Cumhuriyet ve Maraş Caddesi de öyle idi. Burayı görünce bütün Van'ın burada olduğunu düşünebilirsiniz. İnanılmaz kalabalık bir yerdi burası. Her ilçenin ve Van'ın merkezi Türk bayraklarıyla süslenmişti. Her direk, her tabela ve her duvar Türk bayrağı ile donatılmıştı. Cumhuriyet caddesi ve Maraş

caddesi, Meşhur Rus Çarşısı'nda alışverişimi yaptıktan sonra evin yolunu tuttum. O yorgunlukla hemen uyuya kalmışım.

Ardından bulunduğum eve sadece 5 kilometre uzaklıkta olan Efsanevi Van Kalesine doğru yola çıktım. Bir sürü kale gördüm ama böylesini görmemiştim. Koca bir tepenin tamamı kale idi. Ne çıkmakla bitiyor ne de gezmekle

Dönüş için tüm hazırlıklarımı tamamlayıp Ferit Melen Havaalanının yolunu tuttum.

İstanbul'da unutulmuş küçük bir kimlik sıkıntısının ardından yaklaşık iki saatlik bir uçuşun sonrasında İstanbul'a dönmüş oldum.

İşte böyleydi Van maceram. Tüm güzelliğiyle, tarihi dokusuyla, samimi ve misafirperver



Fotoğraf: **Bedirhan Çağrı Çolak**

bitiyordu. Sonunda kalenin tepesinden gelen buz gibi doğal suyu içip serinledikten sonra kalenin bahçesinde güzelce dinlendim. Kaleye yakın olan "Kedi Evi"ni ziyaret edip yaradılış harikası Van kedilerini gördüm. Burada onlarla biraz oynadıktan sonra hazırlanmak için tekrar eve döndüm. Artık Van gezim son bulmuştu.

insaniyle böyleydi.

Yapacağım gezi deneyimlerimin ilkini yaşadığım ve asla unutamayacağım bu muhteşem gezi, eşsiz bir anı oldu benim için.

LEYLA'NIN RENGİ

“Bazı insanlar için dünya, kötümser bir ressamın tablosu gibidir, her renk kötüye çalar. “

Leyla kitabın son cümlesiyle başında yoğun bir ağrı hissetti, bir kez daha okumaya cesaret edemeden başucuna bıraktı kitabı. Sağ yanındaki pencerenin perdesini hafifçe aralayıp gökyüzüne bakt. Yağmur yağıyordu ve yağmur damlaları ahenkle iniyordu yeryüzüne. Günleri sınav ve mezuniyet telaşıyla dolu olduğu için kitaplarından epey uzak kalmıştı. Fakat bu gece yeniden okumaya başladığı kitap onun için diğerlerinden daha farklıydı. Sanki zihnini paramparça etmiş de bir zafere ulaşmış gibi başucunda kıs kıs gülüyordu. Dünyaya “kötümser” diyen bir satıra daha önce hiç rast gelmemişti. Bu cümle bir haşere gibi içini kemirse de kendi bildiği dünyanın içinde uykuya dalmıştı Leyla...

Gün döndü ve mis gibi bir kokuyla gözlerini açtı günün Leyla’sı. Annesi yine bir kermes için maharetli ellerini konuşturuyor olmalıydı. Mutfağa gitmek üzere tatlı bir tebessümle yatağından çıkıyordu ki kitabı çarptı gözüne Leyla’nın. Birden düştü yüzü, ani bir hareketle kitabının üstünü cepkeniyle örttü. Görmediğinden uzaktır ya insan, Leyla da malum kitaptan, belki de o malum düşünceden uzaklaşmanın en iyi yolu olarak bunu seçmişti. Radyoda en sevdiği türküyü duydu. Kitabın etkisinden kurtulmak için hemen ona verdi evvela kulağını, sonra da gönlünü:

“Ötme de keklik, derdim bana yetiyor aman aman.”

Ardından annesine seslendi:

-Yine kermes hazırlığı mı anne?

-Evet, kahvaltıdan sonra beraber gidelim mi, ne dersin?

Leyla bir an duraksadı. Bugün için derslerinin iptal olduğu ilan edilmişti. Evde yalnız kalırsa, o münker cümlelerin esaretinden kurtulması mümkün olmayabilirdi.

Mutfağa doğru yürürken, “olur.” diye cevap verdi.

Annesinin o güzel şerbetinden bir yudum içti, şekeri en çok bu şerbette seviyordu. Kötümser olmayan dünyasının bir nüansı bile sayılabılırdi bu tat. Birden zihnini serbest bıraktığını fark etti. Yine aynı çemberin içine düşmüştü. Bir türlü cümlelerin karmaşasından kurtulamıyordu. Metanetli olmalıydı. İyimser bir dünyası vardı ve o dünyanın huzuruna zarar gelmemeliydi. Bunun için yıllarını vermiş ve kendine iyi de bir yol tutturmuştu. Masaya baktı, annesi yine hünkar sofrasını andıran bir kahvaltı hazırlamıştı. Çöreklerden gelen reyhan kokusuyla zihnine bir kement vurup, kardeşi Elif’i çağırdı sofraya.

Hep birlikte kahvaltıya oturdular. Elif televizyondaki filmde duyduğu tuhaf cümlelerin ne anlama geldiğini soruyordu ablasına ve Leyla da her zamanki gibi hiç yorulmadan anlatmaya başlıyordu. Çatal bıçak sesleri radyonun sesine karışıyordu. Dünyanın en güzel seslerinden biri bu saatler Leyla’nın sofrasından yükseliyordu.

Sofrayı topladıktan sonra hazırlanmak için odasına gitti Leyla. Çekmecedan en sevdiği künyesini alıp bileğine taktı. Babasının hediyesiydi, bu yüzden hediyelerin en güzeli sayılabılırdi. Babası tüccar olduğu için iki gün üst üste onu göremediği zamanlar olurdu.



“Kötümserlik belki de budur.” diye geçirdi içinden, gurbet. Evet, dünyanın en kötümser tablosu ancak bu olabilirdi.

Bu cümle bir kehanet halini almaya başlamıştı Leyla’nın içinde. Sanki namert bir düşman gibi tecessüm etmiş, dünyayı görünmez bir duvarla ikiye bölmüştü.

“Bu ne cürret!” dedi yüksek sesle. “Bir cümle içimi nasıl ele geçirir? Bazı satırları zihnimde sansürlemeyi öğrenmeliyim artık.”

Bir hırsıyla dolaptan gömleğini ve kendi elleriyle diktği yeleşini almaya yeltenirken kitap eline çarpıp yere düştü. Leyla ondan kaçtıkça sanki kitap onun üzerine doğru yürüyordu. Kitap, Leyla’nın beynini töhmet altında bırakıyordu. Bu defa kitabı alıp yatağın yanındaki dolaba sakladı

ve aceleyle hazırlanmaya başladı. Hazırlanma telaşını sevmese de bir an önce zihnindeki düşünce rekabetinden kurtulmak için evden çıkmak istiyordu. Annesi:

-“Şükran teyzen bizi bekliyor, acele et.”

Diye seslendiğinde Leyla çoktan kapının önüne gelmişti. Üçü birlikte kermesin olduğu vakıfa doğru yürümeye başladılar.

Herkes Leyla’nın zihnini hedef almış gibi bakıyordu. Bir inşaat alanının önünden geçerken, işçinin elindeki küreğin kötümser dünya tablosu olduğuna karar verdi Leyla. Sonra bakkalın önünden geçerken duyduğu “işler kesat be usta.” cümlesiyle yeni bir tablo daha çizdi. Köhne bir sokaktan geçerken küçük bir gecekonduyan gelen köçek havasıyla tabloların

üstünü örttü ve iyimser bir tablo daha çizdi. Sonra bir kestaneci gördü sokağın sonunda. Elinde neşterle kestaneleri çiziyor, bir yandan da gülümsüyordu. İyimser tablolarını çoğaltmak için bir savaşa girmişti Leyla. Annesinin sesiyle irkildi tekrar:

-İşte burası olmalı, tarif edilen yer.

Bir grup çocuk körebe oynuyordu sokağın başında. "Onlarla biraz sohbet edersem beynimin içindeki şu böcekten kurtulabilirim" diye mırıldandı Leyla. Annesine birazdan geleceğini söyleyerek çocukların yanına doğru

Yaşlı adam cevaben, yılların öyküsünü anlatır gibi baktı Leyla'nın yüzüne. Tüm yorgunluklarını bir çırpıda anlatır gibi, ömrünü törpüleyen her şeyi bir çırpıda ellerine verir gibi, uzun uzun baktı. Ama Leyla'ya değil boşluğa bakıyor gibiydi. O an Leyla'nın yüreğine bir sızı gelip oturdu. Sanki adamın gözleri hançer olmuş da Leyla'nın yüreğini hedef almıştı.

"Evlat." dedi yaşlı adam. "Yirmi yıl oldu gözlerim kapanalı. Şimdi her gün yirmi yıl öncesini izliyor gibi bakarım onlara. Sesleri hala aynı biliyor musun, gülüşleri hala aynı. Bir tek



yürüdü. Ebe olan çocuğa "köstebek" diye bağırıp gülüşüyorlardı. Sokağın sonu yekpare duvarla örülüydü. Ve duvarın dibinde elindeki bastona yaslanmış; mestane bir halde çocukları seyreden şapkalı, yaşlı bir adam vardı. Öyle sakin, öyle huzurlu seyrediyordu ki çocukları, Leyla bir anda kendini onun yanında buldu.

- "Torunlarınızı mı seyrediyorsunuz?" diye sordu.

- "Hayır, ama torunlarım kadar severim hepsini." diyerek gülümsedi yaşlı adam.

- "Her seyredişinizde aynı mutluluğu yaşıyor gibisiniz?" diye ilave etti Leyla.

renklerini unuttur gibi oluyorum bazen, sanki her şey tek renkmış gibi."

Leyla, gözünden akan yaşları yanağında hissettiğinde anladı kötümser tablonun ne demek olduğunu. Her rengin nasıl olup da kötüye çaldığını o zaman anladı. Bazen kaçarak kurtulmak mümkün olmuyordu, bazen de isteyerek ulaşmak.

Önce gökyüzüne baktı Leyla, sonra ellerine, sonra çantasından aynasını çıkarıp gözlerine.

"Rahmet." dedi. İyimser kalabilmek, Allah'ın en güzel rahmeti...

Biraz METALLICA Biraz Muhabbet

Size bugünlerde en çok dinlediğim grup olan; milyonlarca albüm satıp, dünya çapında binlerce konser veren, sayısız ödül kazanan ve kırkıncı yıllarına merdiven dayamış Metallica'dan bahsetmek istiyorum. Benim Metallica ile önemli bir tanışma hikayem veya müthiş bir konser anım falan yok. Zaten dinlemeye başlayalı da uzun süre olduğu söylenemez ama gruba ve grubun yaptığı müziğe hayranım.

Benim Metallica'yı ilk dinleyişim bundan yaklaşık iki sene önce oldu. Dokuzuncu sınıftayken müzik dersinde bir enstrüman seçmem gerekiyordu, ben de gitarı seçmiştim. Gitar hocamız da bize "Nothing Else Matters" in notalarını verdi ve bizden şarkıyı evde dinlememizi istedi. Ben de eve gidince şarkıyı birkaç kez dinledim. Güzeldi ama pek de etkilendiğim söylenemezdi doğrusu. Zaten daha sonra gitarla parçayı çalamadığımızdan ben ve arkadaşlarım azar işittik. Benim içinde bu kısa gitar macerası sona erdi.

Daha sonra aradan iki seneye yakın bir süre geçti. Dinlediğim müziklerden sıkılmışım ve yeni bir tür dinlemek istiyordum. İsmi internete sık sık duyduğum ve yabancı grup denildiğinde akla gelen ilk isimlerden olan Metallica'yı dinleyebileceğimi düşündüm. Metallica'nın dinlediğim ilk parçaları "One"di. Şarkıya bayılmışım, belli bir süre boyunca neredeyse her gün dinledim. Daha sonra diğer şarkılarını, albümlerini dinlemeye başladım ve hala da dinliyorum. Metallica'yı dinlerken yıllar içinde yaptıkları her şarkının farklı bir havasının olduğunu görüyorsunuz. Müziklerindeki bu

çeşitliliği ve ne isterlerse onu yapmalarını seviyorum.

Metallica'yı sevmemin sebeplerinden biri de sahne performansları. Grubun vokali James Hetfield'in seyirciyle iletişimi ve sahneyi kontrol edişi o kadar iyi ki gerçekten eğleniyorsunuz. James'in şarkıyı söylerken arada bir "Yeaaahh!" diye bağırması da ayrı bir güzellik katıyor. Konserin son şarkısı olarak "Seek and Destroy"u söylerken şarkının ilk dizesindeki "city" kelimesi yerine buldukları şehrin ismini söylemelerini çok samimi buluyorum ("We're scanning İstanbul tonight." gibi). Tabii ben bunların hepsini internetten izlediğim canlı performansları baz alarak söylüyorum; Metallica'yı canlı izlemem çok daha iyi olacağından şüphem yok.

Grup; dünyayı gezen bir grup. Öyle ki Türkiye'ye tam 5 kez gelmişler. En son gelişleri ise 2014'te. Tabii ben o zaman Metallica dinlemediğimden gitmek hiç aklıma gelmemişti. Zaten geldiklerini de bilmiyordum. Grubun dünyayı gezmesiyle ilgili ilginç nokta şu: Grup dünyanın her kıtasında konser veren ilk ve tek grup. Ben bu bilgiyi ilk okuduğumda "Eee... Olabilir." gibisinden bir tepki vermişim. Fakat daha sonra Antarktika kıtasını es geçtiğimi fark ettim. Adamlar harbiden Antarktika'ya gidip buzulların üstünde konser vermiş. Adamlar yaklaşık bir oda dolusu seyirciye konser verirken arkalarında buzulları görmek cidden güzel.

Metallica James Hetfield, Lars Ulrich, Kirk Hammet ve Robert Trujillo isimli dört kişiden

oluşuyor. Lars bateri, Kirk solo gitar ve Robert bas gitar çalarken James hem ritim gitar çalıp hem de vokalleri üstleniyor. Grup on yılı aşkın süredir bu kadroyla yoluna devam etse de grubun kurucu üyelerinden sadece James ve Lars hala grupta.

Metallica, Lars Ulrich'in gazete ilanına James Hetfield'in cevap vermesiyle başlıyor. Daha sonra gruba Ron McGovney (bas gitar) ve Dave Mustaine (solo gitar) katılıyor. Böylece Metallica 1981'de ilk şeklini alıyor. Fakat ilk albümlerini çıkarmadan önce çeşitli sebeplerden Ron ve Dave gruptan gönderiliyor (Dave daha sonra Megadeth isimli grubu kuracaktır). Gruba onların yerine performanslarından etkilendikleri Kirk ve Cliff Burton alınıyor. 1983'te ilk albümleri "Kill'em All" yayınlanır ve grup önemli satış sayılarına ulaşır. Daha sonra ikinci albümleri "Ride the Lightning" 1984'te piyasaya çıkar. Bu sefer grup daha büyük bir başarıya ulaşır ve artık yurtdışında turnelere çıkmaya ve dünyayı dolaşmaya başlar.

1986'da "Master of Puppets" albümünün çıktığı sene grup bir konseri bitirmiştir ve bir diğerine geçmek için otobüsle

yolculuğa çıkacaktır. Binecekleri otobüsteki en rahat yatağa kimin yatacağını belirlemek için bir oyun oynamaya karar verirler. Oyunun kazananı grubun efsane başçısı Cliff olur. Yolculukta herkes rahatça uyurken bir anda bir gürültü kopar ve herkes savrulmaya başlar. Otobüs savrulmaya başlar ve devrilir. Grup üyeleri teker teker otobüsten çıkmaya başlar, kimse de ciddi bir yara yoktur. Bir an sonra Kirk aralarında Cliff'in olmadığını fark eder. Cliff'in ayakları otobüsün altında gözükmemektedir. Grup onu dürterek ve seslenerek uyandırmaya çalışır fakat Cliff bir yaşam belirtisi göstermez. Cliff hayata veda etmiştir artık. Zaten otobüsü kaldırmaya çalışan vincin otobüsü tekrar düşürmesi tüm umutların sönmesine neden olur. Cliff'in bir turne sırasında ölmesi trajiktir, grup daha sonra "Wherever I May Roam" isimli şarkısında diyecektir. Şarkı yolların grup için bir yare dönüştüğünü anlatır. Yol onlar için bir sırdaşa dönüşmüştür; kafalarını nereye koyarlarsa evleri orasıdır artık. Bu arada lafı bitirmeden söyleyeyim; efsane şarkıdır, şiddetle tavsiye ederim.





Cliff'in ölümü grubu derinden etkilemiştir ama dağılmak yerine grubun devam etmesine karar verirler. Onun yerine yeni bir isim bulmak zor olmuştur kuşkusuz. Yaptıkları seçmeden sonra gruba Jason Newsted katılır. Birlikte çıkardıkları ilk albüm "... And Justice for All" olur. Grup bu albümde politik konuları, savaşı ele alır, artık daha sert bir havaları vardır.

1991'de çıkardıkları Metallica isimli albümle (Black albüm olarak da bilinir) zirveye otururlar. Bu albüm Cliff'i andıkları "Nothin Else Matters"ı barındıran albümdür, "Wherever I May Roam"da bu albümde yer alır.

Daha sonra 1996 ve 1997'de çıkan "Load" ve "Reload" albümleri iyi satış rakamları yakalar fakat hayranların dikkatini fazla çekmez çünkü grubun imajı değişmiştir. Metal müzikten rock müziğe bir geçiş vardır. Farkı sizde "Kill'em All" ve "Reload"dan birer şarkı dinleyerek görebilirsiniz.

2001'de grup için bir buhran dönemi başlar. Grubun başçısı Jason Newsted gruptan ayrılmaya karar verir. Sebebi de kendisine verdiği fiziksel zararlar ve grup içindeki çeşitli anlaşmazlıklardır. Aynı yıl

James de alkol bağımlılığından kurtulmak için rehabilitasyona girer. Zirveyi gören Metallica bir düşüş içindedir artık. Gruba yeni başçı olarak Robert Trujillo alınır. Robert gruba ekstra bir enerji getirir, onu gruba almak gruptaki herkesi memnum eden bir karar olmuştur. 2003'te "Anger" albümünü çıkarırlar fakat albüm pek başarı yakalayamaz ve hayranlar tarafından da hiç sevilmez. Bu albümün çıkış sürecini ve bahsettiğim buhran dönemini görmek isterseniz "Some Kind of Monster" albümünü izleyebilirsiniz. Daha sonra 2008'de "Death Magnetic" albümünü çıkarırlar ve bu grup için iyi bir dönüş olmuştur.

Grubun son albümü "Hardwired... to Self Destruct" 2016'nın Kasım ayında çıktı. Sekiz yıl aradan sonra çıkan albüm büyük bir başarı sağladı ve hayranları tatmin etti. Grup şuan hala yeni albümün turnesine devam ediyor. Bir ara paylaştıkları bir video bize "acaba Türkiye'ye mi geliyorlar?" dedirtip, ufak bir heyecan yaşattı ama daha sonra grubun Kuzey Amerika'ya turnesi açıklandı. Bana da Metallica'yı canlı görmek için başka bir tarihi beklemek

Metroda iki adam

Biri ben biri yanımda başı eğik
Başı eğik ama telaşlı bir şeyler var hani
heyecanlı
İşe geç kaldı ya da atıldı belli çehresi kızarık
Çoluk çocuk eş dost aldırmaı patron çıldırdı
Metro durdu
ve bir sürü geçti önümden topladılar yorgun ayaklar birbirine sürtüştü
Hızla gözler birbirine sürtüştü kaçamak olanlar birbirine sürtüştü
Farklı bir hikaye tam önüme nasibime
Gece uykusuz ve yarım kalmış farklı hikayesiyle gözleri yarı baygın yarı darbe
Metro tuhaf yer yani burjuvalar için tabi
Tabi burjuvalara tuhaf metro içleri
Toplu taşımaların tümü yani
Benim için de öyle ben de yabancıyım ama Allah koruyor fildişi kulesine tapanlardan
değilim
olmamalıyım asla
Gördüklerim orucumu bozmanın ucunda
Hayır ben bu değilim
Ben halkın içinde dışında halkçıyım çünkü mütedeyyimim
Çevremden farksızım aslında aslında beni ben yapanlara müteşekkirim
Sağolun teşekkür ederim ve biraz da küfür
Beni ben yaptınız teşekkür ederim

beni ne yaptınız biraz küfrederim

Haklıyım tabi hatta siz de bana küfretmelisiniz

Ve unutmayın ki müteşekkirsiniz

Her küfre karşı meydan okuma seansları namaz vakitleri mesai sonrası

Böyle olmamalıydı hayır hayır bir yerde,

Müdaafamı çılgınlar gibi yapar sonra gerçekten çıldırmışım

Kemiklerim sıkışıyor çok garip çok sıkışıp hiç kırılmıyor

Kırılan gözlere göz sakınıyor yani altı üstü bir gömlek arkası dönük

Yamalı yamasız farketmez nakışlanmaz ipler geçmez

Ve tekrar arkasında vesvese durmadan vesvese

Tüm bunlar yer altında, metroda

Altı üstü yer altındayım, metrodayım çok mu saydırdım

Çok saydırmadım aslında ilk defa yer vermişler on altımdayım yani biraz da utandım

Çok mu ayıp ettim yerimi sakındırdım

Tamam kalkayım siz de bana bakmayın

*İlk defa oturdum emin olun çatmayın ekşitmeyin ifadelerinizi beyler ve hanımefendiler
bakışlarındaki öfkeyi kırın*

Durağım çalıyor tabela metrokent sarı çizgiye huzurla basabilirim

Bastıktan hemen sonra

Next station devam edecek hadi buyrun

farklı hikayeleri seyredin

NOKTA-İ NAZAR

Her insan, akıl bâli yaşa geldiğinde çoğu şeyin farkına varır. Kendine, hayata ve ebediyete dair başlıca sorular sormaya başlar. İnsanlar yaşadığı çevreden etkilenir ve bulunduğu konumdan sorulara cevap verir ki zaten her insan bulunduğu noktadan soru sorar. Ben bu noktayı İhsan Fazlıoğlu'nun da söylediği gibi nokta-i nazar olarak tanımlıyorum. Birey yaşam içerisinde karşılaştığı ve belli bir anlam aradığı soruları bulunduğu noktadan, yani baktığı pencerenin manzarasına göre cevaplar. Çünkü kişinin manzarası bulunduğu noktaya göre şekillenir. Burada manzaradan kastımız bakış açımız yani anlamlandırmaya çalıştığımız şeyi belli bir noktadan incelemek ve cevap aramaktır. Aynı soru iki farklı insana sorulduğunda cevabın aynı olması beklenmez çünkü her insanın nokta-i nazarı farklıdır. Aynı bakış açısıyla bakamazlar olaylara. Kişinin manzarasının şekillenmesinde en önemli faktör çevre ve yaşadığı toplumdur. Ama bu demek olmuyor ki, aynı toplumun insanları farklı düşünceler barındıramaz.

Benim şu hayatta üzerine düşünürken yorulduğum ve belli bir anlam aradığım şeylerden bir tanesi de "zaman" kavramıdır. Zaman öyle bir şeydir ki, yaratılmışların içerisindeki en kudretli varlıktır. Zaman entropidir, daima geleceğe yöneliktir. Geçmiş hatırlayabilir ve ondan etkilenebiliriz fakat geleceği en fazla tahmin edebiliriz. Hiçbir şey zamana hükmedemez fakat zaman her şeyin üzerinde hüküm sahibidir.

Zaman bilimsel olarak; iki eylem gerçekleşirken arasında kalan süre zarfı olarak tanımlanıyor. Einstein'e göre uzay ve zamanı algılamamız,



bulduğumuz yere ve hareketlerimize bağlıdır. Yani bizim hareketimiz ne kadar hızlıysa zaman da hareketimize bağlı olarak o kadar yavaşlar. Kısaca aynı zaman dilimi birine göre hızlıysa diğerine göre çok yavaş geçmiş olabilir.

Zaman aynı zamanda göreceli bir kavramdır da. Şu ana kadar birçok insan zaman üzerine akıl yordu ama hiçbiri belli bir anlam yükleyemedi. İnsanoğlu zamana hükmedemediği için zamanı daha verimli ve planlı hale getirmek için saat ve takvimleri icat etti.

Bence zaman insanın yaratılışı ile oluşan bir varlıktır. Çünkü insanın yokluğunda zamanın da bir önemi yoktur. Zamanın kıymetini insan belirledi ki insanın yaratılışını da zaman oluşturdu. Yani insan da her şey gibi zamanla oluştu. Dolayısıyla insandan bağımsız bir zamandan bahsetmek mümkün değildir. Zaman kıyamete kadar geçerlidir, ebedi hayatta zamanın bir önemi yoktur. İnsanlar zamana muhtaçtır çünkü insanoğlu hayat otoritesini zamana göre düzenler. Zamana göre yemek yer veya belli bir zamana göre işe gider, uyur, ilaç alır vs. Sonuç olarak insan yaşamını zamanla şekillendirir ve zamana uyarlar.

Modern hayat bize hızına yetişilmez olanı vadeder. Bunun eksikliğini kabullenmek zorundadır her insan. Zamanın yekpare oluşunu düşünmek, zamanı tüketilen ve geçip giden, yakalanmaya çalışan bir varlık olarak görmek insanı en çok yoran husustur. Burada zamanın soyut bir varlık olması da insanın zamanı anlamlandırmasının zor olmasında önem taşır. Bu konuda Ahmet Haşim'in Müslüman Saati yazısı vakit, zaman ve saat konularını anlamlandırmada bize yardımcı olacaktır.

Zaman, bize bağlı olmayan ve bizi her yönü ile sınırlayan bir kavramdır. Zaman, Allah'ın

bütün insanlara eşit şekilde verdiği ve bunun değerinin belirlenmesini insana bıraktığı tek varlıktır. Yirminci yüzyılın önemli şairi Ahmet Hamdi Tanpınar, şiirlerinde estetik ve sanatsal unsurları bir terkip halinde kullanırken zamanı, ilhamın getirdiği anlık parıltılar halinde ele almaz. Zaman unsuruna sorunsal bakan Ahmet Hamdi, insan ve kaderi üzerine eğilirken zamanı doğrusal bir varlık olarak ele alır. Merkeze aldığı insanı, zamanın içinde aynalar yerleştirilmiş bir borudan geçirerek varlığın ve var oluşun kökenlerini ve yerini sorgulamakla kalmaz, aynı zamanda bir zaman felsefesi yapar. Bu felsefede ise Bergson'dan çokça etkilenir.

Zaman algısı pek çok felsefeciye göre farklı bir kavramdır. Zamanın gerçek varlığının olmadığını iddia eden bazı felsefeciler "eğer zaman var olsaydı ya bölünebilir ya da bölünemez olacaktı" der. Fakat zaman bölünebilen bir yapıya sahip olsaydı ya bütün parçaları ile birlikte ya da parçalarından bir kısmı ile birlikte var olacaktı. Bu algı birçok profesör tarafından yanlışlandı ve reddedildi. Çünkü zamanın hiçbir parçası fiilen var olamaz. Yani herhangi bir şekilde somut olamaz.

Neticede modern bilimce doğrulanan zamanın, yaşanan olaya, mekâna ve koşullara göre değişen bir algı olduğunu ve sürekliliğinin ebede kadar devam eden bir kavram olduğunu söyleyebiliriz.

Burada Müslüman Saati, Bergson ve Ahmet Hamdi Tanpınar'ın zaman mefhumlarını göz önünde bulundurarak diyebiliriz ki, zamanın soyutluğu ve bireyin kendi zaman telakkisini sorgulaması devam edecektir.

"Biz saatlerimizi Kant'a göre değil Nurettin Topçu'ya göre ayarladık." (Emin Işık)



Umut varsa

Sarajevo, birkaç milletin bir arada yaşadığı, çeşitli medeniyet unsurlarının kaynaştığı, insanların bir arada kardeşçe yaşadığı düzenli bir şehirdi. Kültürel faaliyetlere önem verilirdi. Kitap okuma oranı yüksekti. Halkı bilinçliydi. Komşuluk ilişkileri gelişmişti. Savaş, kara bir bulut gibi bu küçük, şirin köyün üzerine çöreklenivermişti. Daima aydınlık bir çehreyle dolaşan köyün güleç insanların yüzüne gölge düşmüştü. Endişe ve korku her yanı kaplamış, belirsiz yarınların getirecekleri tahmin edilmeye çalışılıyordu. 1941 sonbaharının ilk günü tarihin sayfalarına kara bir gün olarak geçmişti. Bu korku ve endişe sadece bu güzel, yeşil, küçük köyü değil tüm dünyayı kaplamıştı. 2.Dünya Savaşı başlamıştı. Sarajevo kenti yakınında yemyeşil bir köyde yaşayan Kaliç ailesi için günlük yaşamlarından farklı olmaya başlayacak zaman dilimlerine girilmişti. Kaliç ailesinin babası da o sırada İstanbul'da çalışıyor olduğundan ailesi ile kolay görüşemiyor, onlara yardım edemiyordu. "Nazi Almanya'sı Bosna-Hersek'e girdi." haberi yayıldıktan sonra Kaliç ailesi dağa, babaları Harun'un arkadaşı Ahmet'in evine, gitmeye karar verip hızlıca yükte hafif pahada ağır tüm eşyalarını toplayıp yola koyuldu. Çünkü savaş, her yerin yakıp yıkılmasına, medeniyetlerin yok olmasına, katliama, soykırımlara neden oluyordu. Bosna-Hersek'in medeniyet ve tarih kokan pek çok

yerinde artık yeller ve küller esiyordu. Evi terk edip dağ yolunu buldular. Dağda biraz ilerledikten sonra yol ayrımına geldiler, hava çok karanlıktı. Evin küçük oğlu Faris arkadan gelen kurt sesinden ürkerken ne yapacağını bilemez halde koşmaya başladı. Annesi ile abisi Tarık'tan farklı bir tarafa koştuğunu anladığında artık çok geçti. Kader, yollarını böyle çizmişti.

Faris, uzun süre koşuktan sonra karşısındaki evi görünce kendine geldi. Faris, Ahmet'in evine giden sapağa girmiş, annesi ve kardeşleri diğer yolda kalmışlardı. Uzun bir süre yürüdüktan sonra küçük ve ahşap bir eve vardı. Karnı zil çalıyordu ve yanında hiç yemeği olmadığı için evin açık penceresinden eve girdi. Masadaki kuru çörekleri gördü. Çöreklerden birkaçını yiyecekti fakat bu çöreklerin sahibinin izni olmadığından yemedi. Evin sahibini beklemeye karar verdi fakat evin sahibinin sinirli biri olacağını düşündüğünden masanın karşısındaki yatağın altına girdi ve beklemeye başladı. Bir süre sonra evin kapısı açıldı. İçeri koyu, odun renginde saçlı, masmavi gözlü ve orta boylu yaşlı biri girdi. Faris içinden "herhalde bu evin sahibidir." diye geçirdi. Yaşlı adam masaya doğru yöneldi. Teker teker tüm çörekleri yemeye başladı. Faris kendini tutamadı ve yatağın altından çıktı.

Faris: Lütfen bana yardım edin! Açım ve yolumu kaybettim.

Yaşlı Adam: Sana yardım edeceğim. Ama kimsin sen delikanlı?

Faris: Faris, Faris Kaliç. Dağın altındaki köyde oturuyorum. Nazi Almanya'sı Bosna'ya girdiği için kardeşlerim ve annemle dağa kaçtık.

Babam sizin arkadaşınızmış. Annem öyle dedi. Yolda korktum ve koşunca ailemi kaybettim. Sonra sizin evinize girmek zorunda kaldım. Çünkü açtım ve korkuyordum.

Yaşlı Adam: Hadi o zaman acıktysan gel yemek ye! Hem o sırada seni biraz daha tanırım.

Faris sofraya oturdu ve çörekleri yemeye başladı. Yaşlı adam kalın sesiyle;

-“Babamın adı Harun.” demiştin değil mi ?

-Evet! Harun! Kendisi İstanbul'da. İstanbul'a iş için gitmişti fakat üç senedir gelmedi.

-Ben babanın arkadaşı Ahmet, Ahmet Hamziç'im. Baban ile çok iyi bir arkadaşlığımız vardı.

-Babam sizin hakkınızda hikayeler anlatmıştı. Birlikte ava çıkarmışsınız. Peki, size nasıl seslenmemi istersiniz?

-Ordi Ahmet diye seslen bana Faris. Yıllarca kütüphanede çalıştığımın çevremdekiler bana böyle seslenirler.

Faris, başını onaylar biçimde salladı. Ahmet ile Faris bir an durakladılar. İkisi de durup düşünmeye başladı.

-Faris, artık geç oldu, ay bile yüzünü gösterdi, gökyüzünde yıldızlar dizildi. Uyuyabilmen için şu dipteki odaya yatağın kurdum. Orada yatabilirsin ama fazla gecikme, yarın erken uyanmalısınız.

- Peki, o zaman ben yatıyorum! İyi geceler Ordi Ahmet! Teşekkür ederim.

- Sana da iyi geceler Faris!

Faris yatağına geçti. Düşünmeye başladı, yarın neden erken kalkacaktı? Babasına ne

olmuştu? Abisi ve annesi neredeydi? Aklında pek çok soru vardı. Artık bunu düşünmekten uykusunu aksattığını fark edince kendi kendine, “En iyisi benim artık uyumam olur.” dedi. Uykuya sonunda dalabildi. Sabah Ordi Ahmet onu uyandırdı, masaya çağırdı. Ekmek ve kalan çöreklerden biraz yediler.

Ordi Ahmet bir şey hatırlamış gibi;

-Okuma yazmayı biliyor musun?

-Fazla bilmiyorum, fakat öğrenmek istiyorum.

-Peki delikanlı, ben sana öğreteceğim!

Faris ve Ordi Ahmet evden çıktılar ve taşlı bir yolda yürümeye başladılar. on dakika sonra ahşaptan yapılmış, duvarları sarmaşık kaplamış ve eskimiş, iki katlı bir yapıya ulaştılar.

-“İçeri ilk sen gir Faris.” dedi Ahmet Hamziç. Tabelalı odaya geç. Orada beni bekle, az sonra geleceğim.

Faris başıyla onaylayarak içeri girdi. Ordi Ahmet’in odasında beklemeye başladı.

Ordi Ahmet epey bir zaman sonra elinde büyükçe bir kutu ile geri döndü. Faris bu kutunun kendisi için hazırlanmış olduğunu anladı. Hisleri doğrudu. Onu mutlu edecek bir sürpriz bekliyordu kutuda. Sarı saçlarının altında birer su damlası gibi duran sorgulu büyük mavi gözleriyle Ordi Ahmet’e bakıyordu. Kendisine uzatılan kutuyu aldı, sessizce açtı. Faris, kutunun içerisindeki şekerleri, kuru meyveleri ve çerezleri masaya teker teker koyduktan sonra çerçeveye baktı. Uzun süredir görmediği babasının fotoğrafıydı çerçevedeki. Bir an içine ateş düştü ve kalkıp pencerenin önüne doğru yöneldi. Ordi Ahmet;

-Şimdi hüzünlenme vakti değil Faris! Büyüyeceksin ve baban gibi erdemli bir adam olacaksın! Babanı her gördüğünde üzülmeyip ondan ilham alacaksın! Peki, ya sen şimdi baban gibi bir insan olmak için çalışmaya hazır mısın?

Faris bağırarak;

-Evet, babam gibi çalışkan, zeki, dürüst biri olacağım! Eğitimli ve gelecekte her insana yararlı biri olacağım!

Ordi Ahmet gülümseyerek başını salladık;

-İşte, benim istediğim cevap! Şimdi sana verdiğim yiyecekleri ye ve büyük adam olmada ilk adımını at!

Faris yiyecekleri yedikten sonra Ordi Ahmet’in verdiği kitabı aldı ve Ordi Ahmet’in yanına gitti. Ordi Ahmet ona ilk önce Boşnakça öğretmeye başladı. Faris üç ayda okuma yazmayı söktü. Bunun üzerine Ordi Ahmet ona bir kutu lokum hediye etti. Faris, lokumun ne olduğunu bilmiyordu. Eline aldı ve içinden “Bu saçma şey de neyin nesi?” diye düşündü. Yapışkan ve un gibi bir şeye bulanmış jöleli bir şey idi. Ağzına attı ve lokumu çok sevdi. Ordi Ahmet, Faris’e kütüphanede bulunan Boşnakça kitaplardan verdi. Verdiği sekiz kitabın hepsini bir haftada okumasını istedi. Bunları okuyup Ordi Ahmet’e anlatırsa Faris’e sürpriz yapacağını müjdeledi. Faris, bir yandan kitapları okuyup onların özetini çıkarıyor bir yandan da sürprizin ne olduğunu düşünüyordu. Faris, kitapları zamanında bitirerek Ordi Ahmet’e verdi. Ordi Ahmet’in sürprizi Faris’e kütüphanede bir oda vermesi oldu. Artık Faris’in odası vardı. Faris bu sürprize en başta pek sevinmedi. Odada tek başına

oturmak can sıkıcı olacaktı. Bir ay sonunda ancak alışabildi. Fakat alıştıktan sonra odayı çok sevdi. Ordi Ahmet tam bir rehberdi. Onun sayesinde yeni diller öğreniyor, yeni kitaplar okuyor, yeni dünyalar tanıyordu. Ordi Ahmet, Faris'e dışarıdan haberler getiriyordu. Sarajevo'nun savaşta harap olduğu, annesinin ve kardeşlerinin kaybolduğu haberlerini de Ordi Ahmet getirmişti. Basıldıktan birkaç gün

Faris büyüdükçe buradaki varlığını, ailesini, köyünü sorgulamaya onları özlemeye başladı. Burası artık onu sıkıyordu. Ordi Ahmet elbette bunun farkındaydı. Faris gibi hayatı tanımayan bir gencin burada kalmaya devam etmesinin onu hayattan uzaklaştırmak olduğunun da farkındaydı. Ordi Ahmet yıllardır Faris'le ilgili planlar yapmıştı. Faris önce bu dağdaki ev-kütüphane odaklı hayattan çıksın, köyünü,



sonra ellerine geçen eski tarihli gazetelerden gelişmeleri takip etmeye çalışıyordu. Faris, doğup büyüdüğü, güzel çocukluk günlerinin geçtiği, annesi ve kardeşleriyle, arkadaşlarıyla huzur ve mutluluk içinde yaşadığı güzel köyünü yeniden eski haline getirmek için elinden geleni yapacağına dair kendi kendine söz verdi. Odasının penceresinden mevsimleri izliyordu. Bahar geliyor, yaz gidiyor, kış geliyor, sonbahar gidiyor...Mevsimler mevsimleri kovalıyor, yıllar geçiyordu. Yıllar geçerken Faris de büyüyor, giderek genç bir adam oluyordu. Faris, Ordi Ahmet'in yanında çok güvendedeydi. Güvendedeydi ama yetmiyordu.

ailesini bulsun, yeniden ailesiyle olsun istiyordu. Ama Ordi bunları düşünürken köyün durumu da ortadaydı. Nasıl küçük çocuğun elinden tutup o kargaşanın içine köye götürebilirdi onu? Çaresiz küçük çocuğu ev ve kütüphane arasında en güzel şekilde yetiştirmeyi amaçlamıştı. Hem onun da Faris'ten başka kimi vardı? Ordi Ahmet evlenmemişti; çocuğu, yeğeni, akrabası da yoktu. Yalnızca köyün dışından kütüphaneyi ziyarete gelenlerle sohbet edebilirdi. Faris'le olmak onun da hoşuna gidiyordu. Faris'in büyüdüğünü onun sorgulamalarından anlıyor, onun için neler yapabileceğini düşünüyordu.

Onun için o çocukken düşündüğü şeyleri neden yapamıyordu? Yıllar geçmişti, işgal kalkmıştı. Gerçi köy yerle bir olmuştu ama Faris'in de kendinden başka tutunacak bir dala ihtiyacı vardı. Ordi Ahmet öldükten sonra Faris ne yapacaktı, bu dağ evinde yalnız mı kalacaktı? Hayır, hayır; Faris de bunları istemezdi zaten! Hem o da artık sıkılmaya başlamıştı bu hayattan. Bir akşam Faris'le oturup konuşmaya karar verdi. Kütüphanedeki çalışmalarını bitirip eve geçtiler, birlikte yemek hazırladılar, yediler, dinlendiler. Ordi Ahmet kısık bir sesle başlayarak konuya girdi:

-Faris seninle bir şey konuşmak istiyorum.

Faris meraklı gözlerle Ordi'ye baktı. Gün içinde zaten konuşuyorlardı, aslında hep konuşuyorlardı ama bu ses tonunu daha önce Ordi Ahmet'ten hiç duymamıştı.

-Konuşalım Ordi Ahmet?

-Giderek yakışıklı bir delikanlı oluyorsun, farkında mısın?

-Büyüdüğümü ben de hissediyorum. Fikirlerim, hayata karşı yaklaşımım değişmeye başladı. Bu beni korkutuyor.

-Beni de korkutan şeyler var Faris. Biliyorsun ben artık epey yaşlandım, sen de genç bir delikanlısın. Çok iyi arkadaşız ama bu sana zamanla yetmeyecek. Bak oğlum, zaman geçtikçe ben yavaş yavaş hayatından çekileceğim! Dünyanın kuralı bu. Fakat sonra ne olacak? Sen bu dağ evinde yalnızca birkaç komşu ve kütüphaneye gelenlerle mi hayatını geçireceksin? Yeni hayaller kurmanın zamanı gelmedi mi?

-Ordi Ahmet, sen benim babam sayılırsın. Bana yıllardır emek verdin, senin hayatımdan

çekilecek olman fikri bile beni çok üzer. Sen benim ailemsin. Senden başka kimsem yok Hayaller kurmayı ben de istiyorum ama ne isteyebilirim, elimden ne gelir? Senden başka ailem, buradan başka evim yok.

-Ailenden hiç haber alamadık Faris, bu acı bir gerçek. Ama baban... İstanbul'da çalışıyordu. Sizi çok aramıştır ama izinizi nereden bulsun, her yer yerle bir oldu. Babana ulaşabilirsek hayatında benden başka biri, senin canından biri olur Faris. Ne dersin, babanı bulmaya niyetlenelim mi?

-Faris'in gözleri dolu dolu, "Babam benim burada olduğumu bilse mutlaka beni bulurdu, izimizi kaybetti. Eğer onu bulma imkanımız varsa lütfen bulalım Ordi Ahmet! dedi ve kendini koyverdi. Gözyaşları sel olup akıyordu.

Ordi Ahmet konuşmayı planlamıştı ama konuşma sonrasını düşünmemişti. Faris'in babası İstanbul'daydı. Hem İstanbul... O şehirde yıllardır görmediği dostunu nereden bulacaktı, kime soracaktı? Düşündü, Faris için denemeye değerdi. Ertesi gün İstanbul'a bir tren bileti almak için artık Nazilerin elinde olan kasabaya indi.

Ordi Ahmet zor olsa da bir hafta sonrası için İstanbul'a giden trene iki bilet alabildi. Faris bu haberi duyunca mutluluktan havalara uçtu. Faris ile Ordi Ahmet İstanbul'a gideceklerdi. Faris sadece fotoğraflardan gördüğü İstanbul'u çok merak ediyordu. Hem de babasını görebileceği için çok heyecanlıydı. Ordi Ahmet ise İstanbul'u fazla sevmiyordu. Çünkü şehir ona kalabalık geliyordu. O yüzden kalabalıktan uzaklaşmış yıllar önce kasabanın kütüphanesinde çalışmaya başlamıştı.

Yolculuk günü geldi çattı, Faris ile Ordi Ahmet

evden çıktılar, tren istasyonuna vardılar. Trenin gelmesine az kalmıştı. Faris'in tren hakkında hiçbir fikri yoktu. Ordi Ahmet ile Faris trene binip, yerlerine geçtiler. Faris için uzun bir yolculuk başlıyordu. Ordi Ahmet yolculuğun uzun geçeceğini bildiği için ona yolculukta kitap almasını önermişti. Ama hiç kitap okuyası yoktu. Sadece oturup etrafı izlemek istiyordu. Tren kalkmadan önce görevli, yolculukla ilgili bilgi vermeye başladı. "Hoş geldiniz. Yolculuğumuz yaklaşık iki gün sürecektir. Sofya ile Edirne'de mola verilecektir." Tren kalktığında uzandığı yerden, "Artık manzaranın keyfini çıkarırım" diye düşündü. Ama istediği şekilde olmadı. Çünkü gökyüzünü sis kaplamıştı. Faris, geleceği düşünürken, hayaller kurarken uyuyakaldı. Uyandığında Sofya Tren İstasyonu'na varmışlardı. Sofya'da fazla kalmadan yola çıktılar. Edirne'de mola verdikten sonra sonunda İstanbul'a varabildiler. Sirkeci diye bir yerde indiler.

Müthiş bir kalabalık vardı. Faris böyle bir kalabalığı ömrü boyunca görmemişti.

Ordi Ahmet gazete satan çocuğun birinden 27 Temmuz 1963 tarihli bir gazete aldı. Arkadaşı Harun'un Eminönü'nde nerede çalıştığını biliyordu. Çok yorgun olmalarına rağmen kısa bir süre sonra Harun'un çalıştığı yere gelebildiler. Harun matbaacıydı. Matbaaya geldikleri zaman sadece Harun'un iş arkadaşı Enver vardı. Enver; kahverengi saçları, zeytin yeşili gözleri ve upuzun boyuyla onlara bakıyordu. Ordi Ahmet Faris'e fısıldayarak;

-Faris sen beni burada bekle, ben bu beyle konuşup geleceğim hemen.

Faris başını salladı. İş yerinin kapısının önüne çıkarak Ordi Ahmet'i beklemeye başladı. Konuşmalar fazla sürmedi. Ordi Ahmet ile Enver vedalaştıktan sonra Ordi Ahmet ile Faris Kadıköy İskelesi'ne doğru yürümeye başladılar. Oradan bir vapura binerek karşıya geçtiler. Vapurda Faris ne olduğunu sormak için Ordi Ahmed'i dürttü.

-Ordi Ahmed artık açıklayacak mısın?

-Neyi?

-Enver ile ne konuştunuz?

-Baban Almanya'nın Düsseldorf kentinde yaşıyormuş. Almanya'ya işçi göçü sebebiyle gitmiş. Ama her eylül ayında İstanbul'a gelir iki hafta kalırmış. Enver'in bana tüm anlattıkları bu. O yüzden eylül ayına kadar burada kalıp işçilerin izne gelmelerini bekleyeceğiz. Kadıköy'de daha önce kaldığım bir otel var. Bir süre orada kalacağız, sonrasında İstanbul'da kendimize ev bakacağız.

Faris Kadıköy'de kaldıkları sürede epey şaşkındı. Daha önce yalnızca kütüphaneye gelen gazetelerde gördüğü ya da sadece gezi yazılarından okuduğu İstanbul meğer ne güzeldi. Kaldıkları otelin karşısında görünen kahverengi yapı ne kadar kalabalıktı. Her gün yüzlerce insanı misafir ediyordu bu tren garı. Sonra bindikleri vapur... İstanbul'a geldiği ilk gün etrafına anlam verememişti fakat şimdi zihni dinlenmişti, her şeyi idrak edebiliyordu. Bu şehir çok güzeldi. Vapurların üzerinde uçan martılar, otelin hemen önünden geçen tramvay, karşıda Haydarpaşa olduğunu öğrendiği yer, daha arkada Selimiye Kışlası adını verdikleri o yapı...Hepsi ne kadar da muhteşem yapıları.

Faris otelin dışındaki dünyayı hayranlıkla

izlerken Ordi Ahmet bir taraftan iki ayı geçirecekleri daha rahat edecekleri bir ev arıyordu. Bir haftanın sonunda nihayet kendilerine göre bir daire buldular. Ordi Ahmet Kadıköy'den daha uzakta, Ayrancı Sokak'ta bir arkadaşının konağının boş odasını kiralamıştı. Faris için yeni mekan yeni keşifler demekti.

Faris için burası Kadıköy'den çok farklıydı. Yapılardan önce insanlar dikkatini çekmişti. Buradaki insanları çok tanıdık buluyordu. Sanki gördüğü insanların hepsiyle tanışmış bir yerlerde konuşmuş gibiydi. Dağ evindeyken hiç duymadığı ezanı burada çok net duymaya başlamıştı. Gün ağarınca ilk işi çıkıp etrafı keşfetmek oluyordu. Mahalle bakkalıyla tanışıyor, gelen sütçü ile konuşuyor herkese samimiyetiyle kendini sevdirdiyordu. Etrafı keşfetmek için çemberi genişletiyor Haliç'e doğru yürüyordu. Karşı kıyıda gördüğü yerleri hayranlıkla izliyor, yayınlardan gördüğü kadarıyla aşına olduklarını fark edince yüzünü bir mutluluk kaplıyordu. Bu gezilerine Ordi Ahmet'i de dahil etmişti. Keşfettiği yerlere Ordi Ahmet'i de götürüyordu. En büyük zevkleri evlerine pek yakın bulunan Vefa Bozacısı'nda boza içmek, leblebi yemekti. Faris İstanbul'u o kadar sevmişti ki sanki babasını unutmuş gibiydi. Günlerini Süleymaniye'de, Haliç'te, Fatih'te geçirdi ve eylül ayı geldi.

Eylül'ün ilk günü Ordi Ahmet'in ilk işi matbaaya gidip Enver ile konuşmak olmuştu. Harun'u sordu. Almanya'dan tatile dönecek işçiler genelde eylül ortalarında gelirdi. Harun ile kavuşmak için bir on beş gün daha beklemeleri gerekecekti. Ordi Ahmet de İstanbul'da bulunmaktan memnundu. Bu şehri çok özlemişti. "On beş gün daha

Faris'le birlikte İstanbul'u gezip şehrin tadını çıkarmalı." diye düşündü.

Eve varınca Faris'e hazırlanmasını, İstanbul turuna çıkacaklarını söyledi. Faris heyecanla yerinden fırladı, çoktan hazırıdı. Evlerinden aşağı inerken sokak boyunca dizilmiş ahşap evleri izlemek çok hoşuna gidiyordu. Sokaktan çıktktan sonra ulaştıkları deniz manzarasının zevkini hiçbir şeyde bulamıyordu. O gün Ordi Ahmet'le birlikte Şirket-i Hayriyye vapurlarına binip boğaza gittiler. Faris vapurun geçtiği yerlerdeki sarayları, yalıları hayranlıkla izliyordu. Ne muazzam şehirdi burası! Her şey incelikle dizilmişti sanki iki tarafa. Dolmabahçe, Beylerbeyi, Arnavutköy yalıları Faris'i mest etmişti. Çok güzel bir gün geçirdi. Eve döndüğünde unutmamak için gezdiği her yeri not etti. On beş günü Ordi Ahmet'le böyle keyifli geçirdikten sonra beklenen zaman gelmişti. Almanya'dan işçiler izne gelmeye başlamışlardı.

Beklenen zamanda Harun İstanbul'a varmıştı. Sirkeci garında yüzlerce kişi Düsseldorf'tan gelen treni bekliyordu. Tren 16 Eylül günü sabah 9 gibi gelmişti. Yüzlerce Türk, vatanına gelebilmişti. Enver, Harun'u almış, iş yerine getirmişti. Harun Ordi Ahmet'le Faris'i gördüğünde sevinçten ayakları yerden kesildi. Faris ve Harun yıllar sonra kavuşmuştu. Uzun süren sarılmanın, hasret gidermenin sonunda Enver'in hazırladığı kahvaltı sofrası etrafında sohbet edilmeye başlandı. Harun, zihnindekileri sormaya başladı;

-Faris sadece Ordi Ahmet'le geldin herhalde?

-Evet. En son yirmi yıl önce abim ve annem ile ayrılmak zorunda kaldık. Abim ile annem kayboldu. Köydeki insanlardan gören





olmamış.

Harun anlatılanları dinledikten sonra ailesinin başına gelenleri tahmin etmekte zorlanmadı. Gözleri doldu.

-Ordi Ahmet konuyu değiştirecek:

-Faris, artık senin de iş tutma vaktin geldi. Senelerce çalıştık, kendini yetiştirdin.

-Oğlum, Faris; senin için iki hafta içinde bir iş bulurum. Sen bu iki hafta süre zarfında Enver abinin yerinde çalışırsın.

Enver ile Faris kahvaltıdan sonra iş yerine gittiler. Ordi Ahmet ile Harun evde sohbeteye devam ettiler. Hasret giderdiler. Geçen yılları konuştular.

Faris Enver'in dükkanına gitti, Enver Faris'e tüm aşamaları tek tek anlattı, işi öğretmeye çalıştı. Faris dört, beş deneyiminden sonra işi kavramıştı. Artık sırada tecrübe kazanma vardı. Faris'e artık iş bulunmuştu. Varlık Yayınevinde basım kısmında çalışmaya başladı. Orada yeni şeyler öğrenip uyguluyordu. Fazla zaman geçmeden kendine yeni bir çevre edindi. Babası ve Ordi ile birlikte yeni bir eve çıkıp orada yaşamaya

başladılar. Harun da Almanya'daki işini bırakıp İstanbul'da kaldığı yerden devam etti.

Dört sene sonra Ordi Ahmet kalp krizinden vefat etti. Enver, Faris ve Harun'u bu durum çok etkiledi. Faris epey bir zaman üzüntüyü atamadı. Ordi Ahmet'in yokluğunu kabullenmek çok zordu. Ama her şeye rağmen hayat devam ediyordu. Ne olursa olsun ayakta kalmayı ona Ordi Ahmet öğretmişti. Hayatta olsa o da bunun böyle olmasını isterdi. Faris kendisini yetiştirmeye devam etti. Yeniden Sarajevo'ya, doğduğu topraklara dönüp vefa borcunu ödeyecek, kendi kendine verdiği sözü tutacaktı. Şehrin yeniden inşası ve köyünün eski güzel görüntüsüne, günlerine kavuşması için elinden geleni yapacaktı. Bu amaçla çeşitli eğitimler almış, kendisini geliştirmeye çalışmıştı. Uzun bir aradan sonra Faris işten ayrılarak kendi yayınevini kurdu. Biraz varlıklı olacak sonra doğduğu topraklara geri dönecekti. Ordi Yayınları adını verdi yayınevine kendisini yetiştiren kişiye vefasını göstermek ve onun adını yaşatmak için. Burada kendi hayatını kitap yapacaktı... İlk sayfasını yazmaya koyuldu.



Yedi Hece

- Tek bir cümle, iki kelime, yedi hece. Bir insanın bir insanı yargılaması, karşısındakinin hayatını nasıl yaşadığına hüküm vermesi, ölümüne veya yaşamına, cefasına ya da sefasına, felahına ya da helakına karar vermesi için yeterli bazen. Sadece bu yedi hece, bir hayatı, hikayeyi bitirebilir, noktalayabilir. Bir ömrün değeri, yedi hece midir? Sadece yedi hece ve bir ağız rengi, şekli, boyutu ve yüzdeki hizası, bir insanın değeri midir? Bir anın öfkesi, ağzın yedi hareketi ve onlardan oluşan yedi hece. Hecelerin yol açtığı sonsuz gece. Masum bir insan, suçlu bir hüküm. Yargılayan önyargı, kabul etmeyen taannüt... Tefekkürsüz inkar, incelemeyen yargı. Aynı

ayet gibi: "...Onların kalpleri var. Fakat anlamazlar, gözleri var, fakat görmezler, kulakları var, fakat işitmezler. Onlar hayvanlar gibidirler. Hatta hayvanlardan da sapıktırlar. Onlar gaflet içindedirler."

Kimlerdir o kalpleri olan ama anlayamayanlar, gözleri olup da duymayan, kulakları olup da görmeyenler? Kimdir o gaflet içindikiler? Onlar ki, Hak'tan, Sırat-ı Müstakîm'den sapmış, dalalete düşmüşlerdir. Onlar ki, gün içinde haram işleri herhangi bir şeymiş gibi, mubah sayanlardır. Peki nedir bu insanları dalalete düşüren? Nedir onları Hak'tan saptıran? Şüphesiz buna verilen ilk cevaplardan biri, hatta belki ilk verileni "şeytan" olacaktır; ki bu kesinlikle doğru bir cevaptır,

fakat bir insana bu yeterli midir? "İman ettik" diyen bir topluluk, bunu deyip geçebilir mi? Hayır, iman ettiğini söyleyen kimse araştırmak zorundadır. Öyle düşünmeli ki, kendi zihniyle düşünsün, kendi fikirlerini üretsin ve savunsun; yani aklını kiraya vermesin. Okumaktan, ilk emirden asla vazgeçmemeli, düşünmeyi asla bırakmamalı ki, hiçbir zaman her şeyi bildiği yanılgısına düşmesin, kibirlenmesin.

"Sakin okumamazlık etme! Çünkü insan, muhakkak azar, kendini ihtiyacı yokmuş gibi görerek."

- [] ^ A'raf Suresi 179. Ayet, Fî Zîlal-il Kur'an, Seyyid Kutub.

- [] ^ Alak Suresi 6-7. Ayetler, Fî Zîlal-il Kur'an, Seyyid Kutub.

Elyesa KOYTAK ile Söyleşi



Birçok şair ilk şiir denemelerini anlatırken birini örnek alıp onu ideal olarak belirlediklerinden bahseder. Bu durum sizin için de geçerli mi? Yola çıkarken ideal olarak belirlediğiniz birileri var mıydı?

İlk şiirlerini yazarken birinden etkilenmeyen şair yoktur. Bu sadece şiir değil; her işte, her sanatta böyle. İlk şiirlerimi yazdığım da lisedeydim; İsmet Özel okuyordum. Okurken şiirin çok değerli bir şey olduğunu düşündüm. Adam bir şey yazmış ve bu

yazdığı şey sayesinde onunla konuşuyorum, buluşuyorum. Beni anlatan bir taraf var bu şiirlerde. Ve burada para veya başka tür bir alışveriş yok. Bu hisle ben de yazmalıyım diye düşündüm. Tabii hemen başka şairleri de keşfettim. Dergileri okudum. Ve olaylar hızla gelişti.

Kendinizi değerlendirmeniz gerekirse; sizce Türk şiirindeki yeriniz nedir? Türk şiiriyle ne yapmayı başardınız?

Bu sorunun cevabını aslında zaman vermeli. Ama şunu söyleyeyim: Benim şiirlerimi okuyan biri “bunlar bugünün

şiiri değil” diyemez. Ben şiir yazarken bunu hep gözetirim. Yazdığım şiir; içinde bulunduğumuz zamanın, hayatın, toplumun, gerçeğin en ileri ve en yeni halini biçimini taşıyın, dile getirsin. Hem anlam bakımından, hem de ifade tarzı bakımından. Şair uç beyi gibidir çünkü. Dilimizin ve dünyamızın sınırlarını genişletir; yeni anlamlar ve bakışlar fetheder. Hepimiz adına yapar bunu. Bu anlamda 2010’dan beri Türk şiirinin sınırlarını kendi gücüm ölçüsünde genişletiyorum. Yaşadığımız hayatın şiirini

yazıyorum. Türk şiirine teknik ve sanat bakımından katkıları da olmuştur ama bunları ben anlatmayayım. Eleştirmenlere de fırsat tanıyalım.

Neoeplik akımı Türk şiirine ne kazandırdı?

Neo-Eplik 90'larda ortaya çıkan bir şiir hareketi. Temel özellikleri olarak şunları sayabiliriz: Dünyayı ve hayatı gerçekçi bir gözle görmek, kendi varlığını halktan ve siyasetten ayırmamak, imgeci kasıntı tasvirler kurmak yerine günlük konuşma dilinde yazmak, şiiri hayatın ortasından kurmak ve tarihle iç içe yazmak. Hakan Arslanbenzer bu hareketin kurucusu; onun yanı sıra Eren Safi, Hakan Kalkan, Fazıl Baş, Melek Arslanbenzer, Murat Küçükçifci, Ceylan Öztürk gibi şairleri sayabiliriz. Ama Neo-Eplik'in etkisi çok daha geniştir. Bugün herhangi bir dergiyi açın bakın; konuşan, canlı ve gerçekçi şiirler göreceksiniz. Bu, Neo-Eplik'in 20 senede Türk şiirine kazandırdığı bir ferahlık. Aslında sıfırdan kazanılmış bir şey değil bu, hatırlanan bir değer. Neo-Eplik'in kökleri Tefik Fikret'e, Mehmet Akif'e, Faruk Nafiz Çamlıbel'e, Turgut Uyar, Sezai Karakoç ve İsmet Özel'e kadar gider. Daha da eskiye gidersek Taşlıcalı Yahya'ya. Çünkü

Taşlıcalı, Şehzade Mustafa'nın hileyle katledilmesi üzerine bir şiir yazıyor, eleştirel bir şiir, bir mersiye. Bu şiir ordu ve halk arasında çok geniş kabul görüyor. Dönemin kudretli sadrazamı Rüstem Paşa'yı azletmek zorunda kalıyor padişah. Yani şiirle ülke meselesinin, şiirle hayatın iç içe geçtiği yerden başlıyor Neo-Eplik; kendi özel varlığıyla ortak hayatın arasındaki bağları açığa çıkardığında. Benlikle tarih, kendilikle toplum arasında da diyebiliriz.

Kitabınızda şiirlerin içerisinde tırnak işareti arasında bilgiler veriyorsunuz, nedeni var mıdır, varsa nedir?

Evet, Türk Şiirinde CIA şiirimde var mesela. CIA'in kendi sitesinden bir alıntı var. Şiirin bütünü içinde bir yere oturuyor. Alıntı yapmak, bilgi vermek şiirde kullanılan bir tekniktir. Şairin birçok yerle, kişiyle, zamanla konuşmasının gereğidir. Benim o şiirlerde yeni olan taraf, son derece siyasi konuların günlük hayat içinde işlenmesi. Şiirde her türlü yenilik mübahdır, her türlü deney yapılabilir. Yeter ki bütün içinde anlamlı olsun ve nihayetinde bize sağlam ve özgün bir bakış kazandırsın.

Şiirlerinizi belirli bir tarihi zemine oturtuyorsunuz, dönüp Baltalimanına Rüstem

Paşa'ya bakma ihtiyacı hissediyorsunuz. Tarih şiirde nasıl rol oynar?

Tarih insanı içinden ve dışından sarmalar. Davranışlarımız, huylarımız, beğenilerimiz bize ailevi ve psikolojik tarihin mirasıdır. Dışımızdaki dünyada ise nesnelere, kurumlar, olaylar nesnel ve sosyal tarihin birikmesinin sonucudur. Bu anlamda her insan, tarihin düğümlediği ayrı bir yer. Şair, kendi düğümlerini çözebilen kişi. Kendi düğümlerini çözerken yanındaki insanlarla bağlarını keşfeden, ait olduğu halkla arasındaki geniş bağlantıları açığa çıkaran kişi. Mesela o mısra bir telmih; 1838 Baltalimanı Ticaret Antlaşması'na gönderme yapıyor. Bugün içinde bulunduğumuz ekonomik vaziyetin o tarihle bir alakası var çünkü. Tarihi bir kenara bırakırsak sadece kendi iç sıkıntılarımızı, buhranlarımızı veya özelemlerimizi mırıldanan, saf lirik bir şiir yazmak zorunda kalırız. Oysa tarih bizi bırakmaz. Hele Türkiye gibi tarihî derinliği ve mesuliyeti olan bir ülkede.

Yazdıklarınızda ara ara niçin açıklama gereği hissediyorsunuz?

Hayatta sen konuşmayınca da seni anlayan insanlar vardır. Annen, eşin veya arkadaşın gibi. Biraz konuşunca seni

anlayan insanlar vardır. Bir de, ne kadar konuşursan konuş seni anlamayan veya anlamak istemeyen insanlar vardır. Şiirde de böyle. Şiirde birden çok kişiye hitap ederken bazılarına açıkça, bazılarına daha açıkça söylemek gerekebilir.

Şair niye yazar?

Buluşmak için. Türkçe yaşayan herkesle. Ait olduğu halkla. Halktan aldığı kelimelerle ona güzel bir karşılık vermek için.

Şair şiirleriyle ne kadar kavga etmeli?

Hayatta olduğu kadar. Hayatta kavga var mı, var. Hayatta çirkinlik, zulüm, haksızlık, ikiyüzlülük, sömürü var mı, var. O halde şair de bunlarla kavga edebilir şiirde. Ama hayatta güzellik, ahlak, dostluk ve iman da var. Dolayısıyla kavga ederken bile hayat veren bir sanat lazım bize. Putları yıkmanız yetmez, insanlara yürümeye değer bir yol da sunmanız gerekir.

Her şiir okuyan şair olduğu gibi, her yazan da şair midir?

Türkiye’de her üç kişiden beşi şairdir. Şiirle son derece içli dışlı bir ülkeyiz. Başımız sıkışınca şiire başvuruyoruz, âşık olunca şiire başvuruyoruz, haksızlığa öfkelenince şiire başvuruyoruz. 13. Yüzyıldan

beri böyle bir huyumuz var. Dolayısıyla memleketimizde şiir yazar çok. Hele de genç yaşlarda. Ama her yazana şair demek mümkün değil. Şair olmak için kabul edilmek lazım. Kim tarafından? Bir başka şair tarafından. Bu hep böyle olmuştur, şiire meraklı bir genç bir şeyler karalar, bir dergiye gönderir, derginin editörü bakar, bir cevap verir, yazılan şeyde bir yetenek görürse yayımlar. Şair olmak için diğer şairlerin sizi kabul etmesi gerekir. Çünkü edebiyatın kalesi dergilerdir; bir metnin şiir olup olmadığını her dergi kendi meşrebine göre değerlendirir ve içeri buyur eder. Şiirle uğraşan genç arkadaşlarıma tavsiyem, olumsuz cevap gelse bile beğendikleri bir dergiye şiir göndermeleri.

Şiir yazarken en çok neyden korkunuz; korkuyorsunuz?

İlginç bir soru. Tekrara düşmekten. Yani benden önceki bir şairin yaptığı bir şeyi tekrar etmek istemem. İnsan elbette her şiirde yepyeni bir şey yaratamaz ama en azından bir arayış olmalı. Hazır duyguları, eskitilmiş anlamları, kullanılmış biçimleri ayıklayıp dışarıda bırakmaya çalışıyorum yazarken. Klişe şiirin düşmanıdır çünkü.

Şiirlerinizi yazar iken ilhama inanıyor musunuz?

İlham günlük hayatta herkese gelir. Göklerin ötesinden gelen metafizik bir şeyden bahsetmiyoruz. Otobüste sıkıştıkış giderken bir anda bir şey fark edersiniz. Günlük hayatın akışına uymayan, somut hatta sevimsiz bir şey de olabilir. Şairin farkı, bu ilk noktayı alıp işlemesi, çalışması. Yani ilhama değil emeğe inanıyorum. Keramet emektedir. İsmet Özel mesela, sırf şiire çalışmak için askerde dışını çektirmiş.

Bizce Kankardeş şiiri 15 Temmuz’a ithafen yazılan en büyük şiirlerden birisi ama bu şiiri 15 Temmuz’dan hemen sonra kaleme almıştınız.

Bu doğrultuda: Şair siyasi gelişmelere doğrudan tepki verebilir mi yoksa şiirin şuura dönüşmesi zamanla mı olur?

Türk şiiri siyasetle at başı gider. Hatta siyasetin önündedir. Namık Kemal’in şiirleri dönemin siyasetinin ilerisindeydi. Şairlerimiz her zaman ülke meselelerini şiirde tartıştılar, şiiri ülke için bir işaret fişeği olarak yazdılar. Sadece İstiklal Marşı değil, Akif’in 1913’ten itibaren yazdığı hemen her şiir yaşanan olaylara cevap niteliğindedir. Şair bu anlamda şuuru hep açık olan kişi olmak zorunda. 15 Temmuz da ülkenin kaderindeki kırılma anlarından biri oldu. Halkımız



büyük bir direniş sergiledi, gücünü ve imanını hatırladı. Şairlerin buna kayıtsız kalması düşünülemezdi. O gece meydanlarda, sokaklarda, Köprü’de olan birçok şair var. Tabii 15 Temmuz gibi kısa süren ama derin bir anlamı olan gecenin şiirleri daha çok yazılacak. Buna hamaset diyenlere Akif bakın ne diyor: “Görürsün hissedersin varsa vicdanınla imanın / Ne müthiş bir hamaset çarpıyor kalbinde Kuran’ın”. Hamaset cesaret demektir; cesur bir halkımız varsa şairlerimiz de cesur olmalı. Öyle de.

İnsanın söylemek istediğinin Kelime-i tevhid açıklığında olması gerektiğini savunuyorsunuz ve yani kelimesini bu minvalde açıklıyorsunuz. Ama aynı kelime ‘hicretsizlik’ şiirinde de karşımıza çıkıyor. “Yani

mesela yani demek bile nasıl bir şiirsizlik” burada mesajı doğrudan verme amacı taşırken düşülen şiirsizlikle kast edilen nedir?

Bizde bir söz sanatı vardır; tecahül-i arif. Bildiğin bir şeyi bilmiyormuş gibi söylemek veya sormak. Buna Avrupalılar ironi diyor ama tam karşılamıyor. Hicretsizlik şiiri, Türkiye olarak son yüz yılda yaşadığımız çelişkileri açığa çıkaran bir şiir. Çelişkilerimizi saklamak, görmezden gelmekle bir yere varamayız. Üzerine gitmek lazım. Buradaki şiirsizlik ifadesini, Türkçeye ve Türk şiirine vurulmak istenen darbelere bir karşılık olarak düşünmek mümkün. Tecahül-i arifane bir karşılık çünkü şiirde geçiyor.

Edip Cansever ‘ne gelir elimizden insan olmaktan başka diyor’ şiirinde. Siz

de bunu ‘ne gelir elimizden Türk şiirinden başka’ olarak yeniden ele alıyorsunuz. Burada bir bağlantı kurmamız yersiz mi olur? Yoksa şair insan olmayı Türk şiirine giden yolda bir uğrak olarak mı görüyor?

Cansever hümanist bir şairdi. Ben hümanist değilim. İnsan olmak kendi içinde yeterli bir tanım değil bana göre. Müslümanların zulme maruz kaldığı bir dünyada evrensel bir kardeşliğe inanmıyorum. Biz Müslümanlar ve şiir bize, biz Türklere, Türkiye’deki Müslümanlara kimliğimizi, mensubiyetimizi ve mesuliyetimizi hatırlatan bir sanat. Ahmedî, Aşık Paşa ve Karacaoğlan’dan beri bu böyle. Türkiye’ye kastedenler her şeyimizi alsalar bile elimizden gelen şey şiir olmuş, oluyor. Şiir bu anlamda bizim duamızdır.



İstanbul;

Göğün Üstünde Toprağın Altında

İstanbul'u dinliyorum boğazı izlerken sisli bir günde, kelimeler ve vakit eş zamanlı akıyor. Yağmur damlaları süzülüyor Galata semalarında. Ağlamaklı bir halin var İstanbul. Dertli, kederli, hüznü... Hepsi aynı mana... İstanbul seni yeneceğim diyenlere yenilmişçesine...

Güzelliğın okutulması gereken bir ders iken, bu kederli hal nedir İstanbul! İki yakan bir araya gelmişken ne gibi bir hüznün var?

Kelimeler seni anlatmaya yetmiyor. Dertlerim yarışıyor seninle. Yedi ayrı tepeden yedi ayrı bakış... Göz göze geliyoruz İstanbul, gözlerin masmavi bakıyor bana. Tarihin süregelen her olayına tanıklık etmiş gibi yorgun ve kapanası... Bana öyle bakma! Fatih'ini bulmuşken, yenik düşen Bizans gibi davranma! Sana gülmek yakışır İstanbul. Sana Galata'ya çıkan aşıkları kavuşturmak yakışır; Galata Kulesi ile Kız Kulesi

kavuşamazken. Yoksa kavuşamayanlara mı bu hüznün, kederin? Sen bir şehirken nasıl olur da bu kadar içli bakabilirsin bana?.

Gülhane Parkı'nda oturuyorum aşkıma itiraf etmiş gibi. Etmiş de hüznünden ayrılamamış gibi. Bana eşlik etme İstanbul, yardım et. İçimde çarpışan umudun yanında saf tut. İçinde biriktirdiğin gözyaşlarını bırak susuz kalmış çiçeklere. İçini ısıt boğazından geçen soğuk nefesinin.

Yürüyorum caddelerinde haritasız. Her sokak aşka çıkıyor. Ayasofya, Sultanahmet, Nur-u Osmaniye... Her biri aşkın sembolü. Her sokağında manalı arayışlar.

Görüyorum gözlerini karartmışsın. Kimi zaman ak, kimi zaman sulu akar gözlerin. Ruhunda dört mevsimin tadı aşka dair. Zaman zaman sonbahar gibi karamsar, zaman zaman yaz gibi sıcaktır ruhun.

Suretinde bütün sihir. Her bakana farklı, bir o kadar manalı karşılık veriyorsun. Bakışlarına karşı koyamıyor bakanların hiçbiri. Dönüp bir daha, bir daha bakıyor. Ama seni anlamıyorlar. Seni anlamak bir şiir ister İstanbul bir şiir ki her mısraı sen diyor okuyan bir daha okuyor. Çelişiyorum kendimle nasıl bir şiirdir bu yazılmamış ama okunabilen. Suretinde binlerce mısra ama sen yoksun.

Ağır adımla çıkıyorum Galata yokuşunu. Solumda daima durup fotoğrafını çektiğim sokak, sağımda kulenin gölgesi... O gölge ki, asırları devirip ayakta kalan bir çınardan farksız... Sen bir çınarsın İstanbul; yedi coğrafyayı birbirine kavuşturan yaşı dillere destan bir çınar. Yorulmuş görünüyorsun. Yorulmuş ama tüm rüzgarları, fırtınaları kucaklamış.

Sen osun sen İstanbul'sun... Seni her halinle seviyorum İstanbul.





KUDÜS ÜZERİNE...

KUDÜS NEDİR?

“Kudüs nedir?” sorusunun cevabı biraz zor. Kudüs, isminin verilemeyeceği değerli bir direniştir.

Hz. Peygamber; “Ziyaretler ancak üç mekâna yapılır. Mekke’deki Mescidü’l-Haram’a, Medine’deki benim bu mescidime ve Kudüs’teki Mescid-i Aksa’ya.” diye buyurmuştur. Resulullah’ın bu hadisi ile bu üç belde İslam’da kutsal ilan edilmiş ve bunların dışında kutsiyeti olan başka bir dördüncü şehirden söz edilmemiştir. Ancak Şam ve İstanbul’da hadislerde zikredildiklerinden bir bakıma kutsiyetlerine işaret edilmiş beldelerdir.

İslam’ın Mekke’de ilk tebliğ edildiği günlerde bu dinin en önemli ibadetlerinden biri olan namazın Mescid-i Aksa’ya yönelerek kılınması, İslam’ın ilk kiblesinin bulunduğu Kudüs şehrinin önemini açıkça gösterir. Müslümanlar bu ilk kiblenin kutsiyetini idrak ederek tarih boyunca buraya sahip çıkılması gerektiğinin bilinciyle hareket etmiş ve bu mukaddes beldeyi her

zaman koruyarak tevhit inancının bayrağı altında bulunması gerektiğine inanmışlardır. Kudüs ebediyen İslam’ın ilk kiblesi olma özelliğini koruyacak ve Müslümanlar buraya sahip çıkmak zorunda olduklarını hep idrak edecek. Bu beldenin Haçlı veya Yahudiler tarafından işgal edilmesi hâlinde, tarihte olduğu gibi mutlaka kurtarılması gereğine inanarak çalışacaklardır.

Kudüs Yahudilerin değil, Hz. Âdem’den bu yana gelen tevhidin temsilcisi peygamberlerin mirasıdır. Bu miras nesilden nesile Allah’a itaat eden salih kullara devredilmiş ve onlar buna sahip çıkmıştır.

Kudüs özgürlüktür, Kudüs namusdur, Kudüs direniştir, Kudüs yardım gemisinin içinde mermilere meydan okuyan Furkan’dır, Kudüs İslamdır. Aynı zaman da Kudüs Ümran bebektir, Kudüs Rabia sembolüdür. Kudüs birçok şeyi ifade ediyor aslında ama işin özü şu;

“Kudüs İslam için direnişin sembolleşmiş halidir.”

KUDÜS'ÜN ÇEVRESİNİ SARAN BU ŞEY NEDİR?

Kudüsün çevresini saran bu şeyi hepimiz az çok biliyoruz. Siyonizm. Siyonizm denilen bu illet sadece kudüsün de değil tüm dünyanın çevresini sarmış durumda. Bu tehlikeli örgüt sadece Müslümanların da düşmanı değil. Sadece Yahudilerin de değil. Siyonizm Dünyanın da düşmanıdır. Bu sistem tamamen hümanist bir felsefeye dayalı zehirli ve her geçen gün dişini daha bir keskinleştiren bir sistem. Peki böyle bir sistem, böyle bir yapılanma karşısında Müslüman ne yapıyor? Kardeşim Müslüman hiçbir şey yapmıyor diyemem ama ona yakın bir şey yapıyor. Neyse siyoniz mi az çok açıklamaya çalıştım şimdi biraz etkisinden bahsedeyim.

Siyonizm nasıl yürür?

Siyonizmin işlerini aslında bir bakıma siyonizme hiç hizmet etmediğini söyleyenler yürütür. Bu nasıl mı olur ? Şöyle açıklayayım siyonizm saf Müslümanlara nasıl eleştiri yapmaları gerektiğini fısıldar, öğretir. Yani kendisi hakkında bilmemiz gerekenleri, konuşacaklarımızı yine siyonizmin kendisi belirler. Bakın siyoniz mi şu kadar şu kadar biliyoruz. Peki elimizde olan veriler bir şeyler yapmamızı sağlayabiliyor mu ya da öldürülen insanların sayısını bitiriyor mu ? azaltıyor mu ? siyoniz mi bilmemiz sadece hasmımızı tanımamızı sağlıyor. Hasımı tanımak iyidir ama biz hasmımızı tanıyıp da tanıyıyormuş gibi yapıyoruz. Biz derken Müslüman olduğunu söyleyenlerden bahsediyorum.

Siyonizme karşı tutumunuz:

Biz mükemmeliz biliyorsunuz. Hani her İsraili asker bizden birilerini şehit düşürdüğünde diyoruz ya coca cola ları çöpe atın, Yahudi mallarını giymeyin diye etrafı yaygaraya

veriyoruz. Burada hemfikirizdir. Bu yaygarayı harbi sağlam yapıyoruz. Gerek esnaf abiler gerek mahalleye Yahudi malı gördüğünde o aracı sokmayan gençler. Neyse. Yaygara en fazla 1 ay da sürse yapıyoruz. Bir de bu kısa süren boykota karşılık bizim içimizden birileri çıkıp Yahudi mallarını boykot etmeyin. İrkçilik yapmayın diyebiliyor. Zaten bizim ırkçılık yaptığımız yok biz Yahudilere karşı da boykot yapmıyoruz. Bizim boykotumuz, ırkçılığımız Dünyanın her yanını sarmakta bulunan ve sardığı gibi sıkılmaktan hiç çekinmeyen siyonizme karşı olan bir ırkçılıktır.

Anti semitizm yapmayın diyenler de var. Biraz daha düşünürlerse içlerinde düşünenleri de var. Bizim anti semitizm değil anti Siyonizm yaptığımızı da göreceklerdir.

Kudüs'de neler oluyor? Baş düşmanımız siyonizmin gücü nerelere kadar erişiyor?

Plaj da 5 yaşında ki çocuklar ölüyor. Tüm olanlardan bitenlerden habersiz tek derdi suyun kumdan kalesini bozması olan çocuğun başına Plaj da 5 yaşında ki çocuklar ölüyor. Tüm olanlardan bitenlerden habersiz tek derdi suyun kumdan kalesini bozması olan çocuğun başına bombalar yağıyor. siyonizm bunları yapıyor ve acımasızlıkta kimseye rakip tanımayan insanlık dışı terör eylemlerini gerçekleştiriyor. Eli kanlı olduğu gibi yeşildir de. Çoğu şirketi satın almış gibi gözükmesine de finansörlük niyetiyle kendine köle hale getirmiştir. Şirketler de bu durumdan fazla şikayetçi değildirler yani sonuçta Siyonizm aptal bir terör örgütü değil her gün köleleri olan bu şirketlere bizim reklamımızı yapın demiyorlar hatta mümkünse kendilerinden olabildiğince bahsettirmiyorlar da. Peki bu adamlar niye şirketlere bu kadar para yağdırıp karşılığında reklam yaptırtmıyorlar? Finansörsün sonuçta bir kazancın olmalı. Siyonizm, köle olma karşılığında finansörlüğünü yaptırdığı şirketleriyle çok farklı



bir ilişki içindedir. Siyonistler bu şirketlerin çoğunu kendi yaptığı insanlık dışı eylemleri mümkünse lehine çevirsin mümkünse olağan eylemi olmamış gibi gösterebilir. Aslında dünyanın da bu olan bitene bu kadar kulak tıkayıp görmeyen gözlük taktığına inanlardan değilim. Elbet vicdanı sızlayan birileri çıkar. Ha şu an yok mu yine var ama onlar kamera arkasını görebilen kişiler ve bu kişilerinde sayısı oldukça az. Tüm dünya olan biteni net bir şekilde görmeli. Tabi eğer siyonizmin parası biterse ve şirketlerin tahammülü son damlaya ulaşırsa. Zannetmiyorum da. Fazlasıyla güçlü bir medyaya sahipler. Medya babaları onları hep suçsuz gösterecek gereklice her şeyi yapıyor. Son zamanlar da rayların Siyonistlerin istediği mevkiden çıktığını görmek de bir şeyler için başlangıç olabilecek nitelik taşıyor. Artık Siyonistlerin o kadar çabalarına rağmen, insanlar dünyayı böylesine saran ve her taşın altından çıkan bu eli kanlı terör örgütünün adının Siyonizm olduğunu biliyor ve kahrolsun İsrail, kahrolsun Siyonizm diye haykırabiliyor. Sadece haykırmanın da getireceği pek bir şey yok ama her şey için güzel bir başlangıç.

Bize öğretilenler:

Siyonizmin bize öğrettiği tarihle araplar bize zamanında ihanet etti moruk diye olayı kapatırız. Bizim için o kadar basite indirgenmiş bir olaydır çünkü Müslüman kardeşlerimizin acı haykırışları. Çünkü Amerika bize conter ctrike

oyarken ölümün ve öldürmenin ne kadar basit ve normal bir şey olduğunu öğretti.

Amerika ve Siyonizm bizi nereden vurması gerektiğini çok iyi bilen kafa ürünleridir. İki yüzlülerdir. O kadar iki yüzlülerdir ki; bizi devamızdan döndüremeyeceklerini anladıkları vakit hemen bizim için bize benzeyen kardeş ürettiler. Bu kardeş bizim gibi ama bizden tek farkı ki bu fark çok ciddi bir tehlike, hadisleri ve sünnetleri inkar ediyor olması. Bakın işte siyonizmin, Amerika'nın bizim için ürettiği bu kardeş Amerika, siyonizmden daha tehlikeli bir ürün. Çünkü sen birine karşı zırhını kuşanmış savaşıyorsun yani savaşırken düşmanın kim olduğunu biliyorsun diğer yandan kardeşim diye sarıldığın kişinin bıçağını sırtından sert ve acımasızca yiyebiliyorsun. Sizce hangisi daha adilce bir savaş ya da daha adice?

Türkiye'de Siyonizmin etkisi

Türkiye de Siyonizmle mücadele denildi mi aklıma hep rahmetli Erbakan hoca gelir.

Daha etrafında ki kimse Siyonizm dalgasını fark etmiyorken o çoğu şeyi farkındaydı ve bu farkındalığıyla insanları eğitiyor anti Siyonist Müslüman gençler yetiştiriyordu.

Erbakan Hoca'nın değerli sözleri arasında bir sözü şudur;

Siyonizm öyle bir ustadır ki. Sen, kim ben mi? Ben Siyonizme nasıl hizmet edebilirim ki? Marşı söylerken seni kendi ordusunda asker gibi



söylerken seni kendi ordusunda asker gibi kullanır.

Öyle. Maalesef ki farkında gibi olmasak da Türkiye’de oynanan toprak bölüştürme eylemi içerisine girenler de Siyon bebeleri. Hiç farkında değiliz ama Siyonizm Türkiye’de de bizimle beraber. Somut olarak olmalarından bahsetmiyorum. Siyonizm biz Müslümanlara bir şey öğretti ve bu öğretiyi bizi çok gerilettiler. Siyonizmin bu geriletme öğretisi şu oldu; fitne sokayım, sünnetlerle oynayayım bu olayları yukarı da bahsetmiştik.

Kardeşler arası kavga çıkarma, gücü ikiye bölme öğretileri:

Diğer bir Siyonizm öğretisi, insanların imanı ile oynadıktan sonra onların içine kin sokmaktır. Çünkü onlar da çok iyi biliyorlardı ki imanı bozuk insana istedikleri gibi yön verebilirlerdi. Atalarımızın kanlarıyla dolu olan bu şerefli anadoluyu bölme öğretisi oldu. Bunu yapabilmek için Türkiye’de ki bir çok etnik kökenlerden biri olan Kürtleri Türkler’e düşman ederek yaptırmaya çalıştılar ve maalesef ki buna kanan bir çok saf kürt de oldu.

Kürt’ü Türklükten ayırayım. Müslümanlar arasına fitne soktuktan sonra biraz da ırklaştırma öğretisi sokayım dedi ve bunu çok iyi bir şekilde de yaptılar haklarını yiyemem. Kürdistan sizin hakkınızdır diye diye Kürtler’in aklına girdiler. Kürt kardeşlerim sakın yanlış anlamayasınız hepinizi bu işin içine alarak

söylemiyorum. Siyonizmin bu ülke bölme oyununu sürdürürken kendisini İslamcı olarak destekleyebilecek olarak sözünü de bulmuştu. “Sizden biriniz, kendisi için arzu ettiği şeyi diğer din kardeşleri için istemiyorsa gerçek mana da iman etmiş olmaz.”

Maalesef bu söz bölücü siyonizmin bu oyunu gerçekleştirmek için Kürtlerin aklına sokabileceği en tehlikeli sözdü. Bakın söz çok doğru bir söz. tartışmaya kapalı bir söz. Sözün doğruluğu laf etmiyorum. Laf ettiğim yer yanlışın en tehlikelisi, doğruya en yakın olan yanlıştır. Siyonizm Kürtlere bu söze nereden bakmaları gerektiğini öğretti ve uygulatmaya çalıştı. Neden? çünkü yukarı da Erbakan hocanın belirttiği gibi siz hiç farkına varmadan Siyonizm sizi kölesi yapar ve ordusunda çalıştırır.

Kudüs’ü şuan bu şekilde işgal edenler fark ettirmeden Türkiye’yi de işgal etme arzusuyla tutuşuyorlar.

Onların bu tutuşmalarını elbet tutuşturacağız ama önce Kudüs’ün bu hale gelmesine izin veren Amerikan zihnine sahip Müslüman modellerinden kurtulmalıyız. Kendi içimizdeki düşmanı kardeş olarak görmemeliyiz. Müslüman saf olmamalı ve saf olanı korumalıyız. Tüm bunları şehirlerimizden biri olan Kudüs’ün Siyonizmin baş şehri sayılmasına tepki mahiyetinde yazmaya çalıştım. Hakikat biz İslam’ı doğru bir şekilde yaşatmaya çalıştıkça var olacaktır. Her hakiki müslüman’ın diriliş eri olması ümidiyle...

Deneme İçinde Kurmaca

O gece evde fazlaca bir telefon trafiği vardı. Gözleri yaşıyor, aklına çokça soru takılıyordu. O her şeyden çok güvendiği ve her zaman ona sığındığı babasını o halde görmek onu çok üzüyordu. Babasının yanında oturamayıp odasında ağlayıp müzik dinliyordu. Eğer konuşursa baraj kapağı açılınca boşalan su gibi damlalar boşalacaktı gözlerinden. Sorunu merak ediyor, fakat ne annesine ne babasına sorunun ne olduğunu sorabiliyordu. Babasının telefonu hiç susmuyordu. Tüm duygularını odasında bırakıp odadan çıkmaya karar verdi. Mutfağa küçük ama emin adımlarla yürüyor, duygularını saklıyordu. Evde resmen “ölüm sessizliği” yolculuğa çıkmıştı. Çocuk, o genç yaşında babasının o üzüntülü halini görmeyi yediremiyordu. Salonun kapısından kafasını uzatmış babasına bakarken ders çalışan ablası odasından çıkıp, çocuğun omzuna dokunup:

- Neden ev bu kadar sessiz?
- Evde “ölüm” geziyor. O yüzden bu kadar sessiz.

Bunun üzerine ablası çocuktan daha rahat olduğu için salona dalıp babasının oturduğu koltuğun yanındaki tekli koltuğa oturarak. Babasına sormuş:

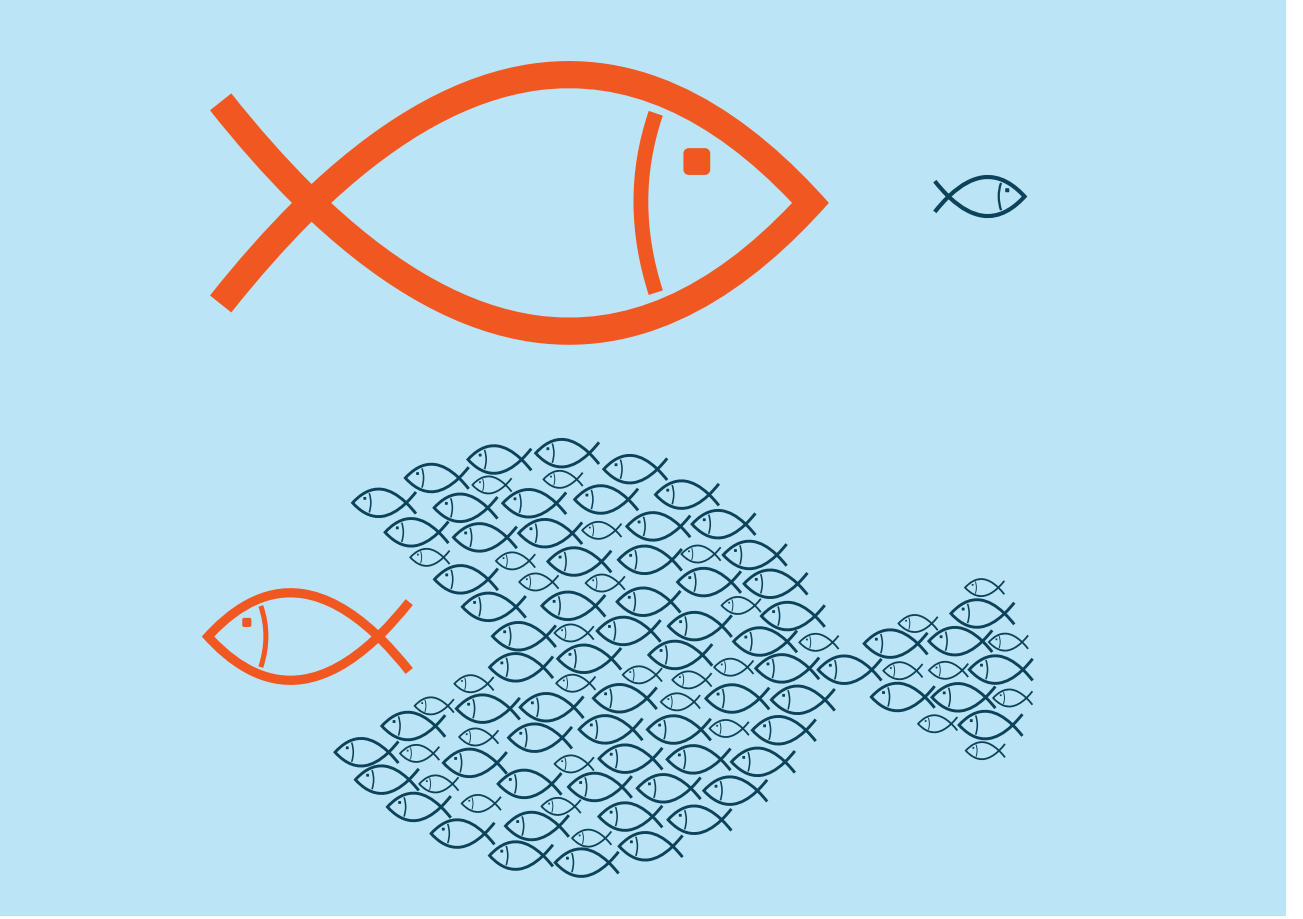
- Baba ne oluyor? Sen iyi misin?

Babası cevap vermeyip sözü anneye bırakmış. Anne hemen atılıp:

- Bir durum yok, aynı meseleler.

Çocuk ve ablası durumun ne olduğunu biliyordu zaten. Yani istedikleri cevabı alamadılar. Ama vaziyetin kötü olduğunu anladıkları için çok soru sormadan salonu terk ettiler. Ablasının

da öğrenmesiyle evde tam bir “ölüm” havası gezmeye başladı. Çocuk, odasında binbir türlü şey düşünürken gerçekten ölümün olduğunu, bu tanıdığı insanların, kanka dediği insanların, teyze, hala, amca dediği insanların, hatta annesinin ve babasının bile bir gün ölceğini düşünürken, ölümden sonra bu kadar insanla sonsuza kadar bulaşamayacak olduğunu düşündükçe bazı şeyler ona mantıksız gelmeye başlamış ve dünyaya neden geldiğini, ne yapmak için geldiğini sorgulamaya başlamış. Eğer ben öldüğümde arkamdan babamın şu an üzülmediği gibi, insanlar bana üzülmeyecekse ben boş yaşamış olacağım ve kimseye bir katkı olmamış olacak. Şimdi hikayeyi bir kenara bırakalım. Gerçekten dünyaya oyun oynamak, kafelerde boş beleş vakit geçirmek için mi geldik? Bu size mantıklı geliyor mu? İnsanlara yardım edip, vatana, memlekete ve en önemlisi İslam dinine yardım etmek için mi? Bana ikincisi daha mantıklı geliyor. Ama maalesef bizde sürekli bir tembellik sürekli bir laylaylom havası var. Her şeyi kafede nargile içip sağda solda millete artislik yapmak kadar basit sanıyoruz. Artık uyanın. Siz uyanın ki çocuğunuzda uyanın, siz uyanın ki torunlarınızda uyanın, siz uyanın ki geleceğinizde uyanın, siz uyanın ki bütün Türkiye uyanın. Bu kadar tembellik yeter. Kalkıp bir yerden başlamamız gerek. Artık uyuma zamanı değil. Uyanıp vatan için memleket için bir şeyler yapmamız gerekiyor. Çünkü bu yüzden varız. Eğer üstünde yaşadığın topraklara bir katkı sağlamayacaksak torunlarımızın hakkına girmiş olmaz mıyız? Yaşa, ye, sömür, kirlat ve öl. Bizim böyle bir şey yapmaya ne hakkımız var? Evet günümüzde birçok problem var. Bunların biri de kirli ve yanlış bilgiler. Önüne gelen herkes



kendinden karşı olana pisletmek için elinden geleni yapıyor. Ve bunu yanlış bilgilerle yapıp insanların beynini yıkıyorlar. Bu durumu düzeltmek bizim elimizde. Böyle mantıksız oyunlara gelmeyip, kendi aklımızla ve mantığımızla hareket etmeliyiz. Bölünmüş bir Türkiye var. Her yerde sen sağcısın sen solcusun sen osun sen busun diye ayırım yapıyorlar. Hatta ve hatta dini sohbetlerde bile yapıyorlar. İnsanlar sen buna oy veriyorsun, sen şuna oy veriyorsun diye kitlelere bölünüp sohbet meclisinde ona göre oturuyorlar. Böyle bir şey yapıp ülkeyi bölmeye ne hakkınız var? Yani diyeceğim şu güzel kardeşim, abim, ablam. Bu ülkeyi bölmek isteyenlere fırsat vermeyin. Uyanın artık. Bu vatan için bir şeyler yapmak için bir adım atın. Ve asla ama asla pes etmeyin. Ya

ben bunun için ne yapıcım bu yaşta demeyin sakın. Önce araştırın ama sağlam ve çok araştırın. Bir şeye körkütük bağlanmayın. Önce sağlıklı şekilde bilginin. Sonra etrafınızdaki insanların; annenizin, babanızın, teyzenizin, arkadaşlarınızın beyinlerinin yıkanmasına izin vermeyin. Onlara anlatın. Ama doğru bir şekilde. Asla ama asla onları suçlamayın sen busun sen şusun diye. Yani etrafınızdaki insanlardan başlayabilirsiniz bu sağlıksız bilgilerin tedavisine. Tabii ki uzun sürecek. Biz Afrin'i neden hemen temizleyemedik? Çünkü orayı tek tek tedavi ettik. Bir hastayı tedavi etmek gibi uzun sürdü. Sizde bu yolda olmuyor deyip bırakmak isteyeceksiniz ama asla bırakmayacaksınız. Gerekirse tek tek tedavi edeceksiniz. Edeceğiz. Beraber yapacağız.

LÜGATI

Baştan Yazıyoruz

Baba.

Oğlunu yanlışlarıyla sırtlayan
yorgun bir dağ

İstanbul.

Kucağında çok kùltür beslemiş,
çok kùltürden beslenmiş, hadis-i
şerifin kadim şehri

İlim.

Hiçbir şey bilmediğini bilmek

Nefis.

İnsanın tasmazsız kurdu

Kulaklık.

Tüm dünyadan tiksiniyorum,
kendi kabuğuma çekiliyorum
fırsatını sunan alet

Kitap.

Rehber

Kardeşlik.

Paranın açamadığı kapı

Saat.

Günü beş vakte bölmemizde
kılavuz

Anne.

Ninniyle büyüten, al bayrak
uğruna selamla gönderen

Gökyüzü.

Dua ederken kafanın istemsizce
ona kayması

Tokat.

Gölgelerden gelen vicdanın sesi

İnsanlık.

Şehir efsanesi



Ayşenur Bulut